

Sprawozdanie

**z realizacji rocznego
programu działalności ZODR
w Barzkowicach za rok 2015**

Barzkowice 2016

www.zodr.pl

e-mail: barzkowice@home.pl

Spis treści

Wstęp	3
1. Informacje ogólne.....	5
2. Działalność statutowa	6
3. Działalność komercyjna	9
4. XXVII Barzkowickie Targi Rolne	12
5. Działalność Działu Systemów Produkcji Rolnej, Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa	13
6. Działalność Działu Ekonomiki	18
7. Działalność Działu Przedsiębiorczości, Wiejskiego Gospodarstwa Domowego i Agroturystyki.....	23
8. Działalność doradcza ZODR w Barzkowicach w 2015 roku	34
9. Działalność wydawnicza w 2015 roku	74

Wstęp

Większość zadań zaplanowanych w Programie Działalności Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach na 2015 rok została zrealizowana. W województwie zachodniopomorskim istnieje 41 tysięcy gospodarstw rolnych powyżej 1 hektara. Zajmujemy 14. miejsce w kraju pod względem ilości gospodarstw. Od wielu lat jednak nasze województwo zajmuje 1. miejsce w kraju pod względem ilości gospodarstw powyżej 100 ha. Należy również nadmienić, że w grupie powyżej 100 ha znajduje się ponad 50% użytków rolnych, podczas gdy w skali kraju jest to około 20%. Właśnie w tej grupie należy doszukiwać się gospodarstw rozwojowych, które mają wystarczający potencjał ekonomiczny, aby inwestować i podejmować działania rozwojowe. Od kilku lat obserwujemy stały wzrost średnich gospodarstw. To przede wszystkim dla nich świadczymy specjalistyczne doradztwo, szkolenia i informacje. Nie zapomnieliśmy również o małych rodzinnych gospodarstwach, które szczególnie otoczone są kompleksowym wsparciem, udzielanym przez naszych doradców. Wsparcie to dotyczyło nie tylko rozwoju rolnictwa, ale także reorientacji zawodowej rolników i członków ich rodzin, jak również rozwoju przedsiębiorczości w celu podążania za potrzebami zagospodarowania siły roboczej i innych zasobów, które nie będą już wykorzystywane w rolnictwie.

W 2015 r. Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zrealizował szereg zadań dla wsparcia gospodarstw rolnych w różnych obszarach. Miało miejsce wiele szkoleń oraz konferencja z zakresu produkcji roślinnej zorganizowana w siedzibie ZODR w Barzkowicach. Kluczowym problemem dla rolnictwa regionu zachodniopomorskiego staje się postępująca rezygnacja rolników z produkcji zwierzęcej. W ciągu roku odbył się cykl konferencji i szkoleń dla producentów trzody chlewnej oraz bydła mlecznego i mięsnego. Dla specjalistycznych grup rolników przygotowano szkolenia i konferencje warzywnicze, sadownicze, drobiarskie, które zgromadziły producentów zainteresowanych tymi kierunkami produkcji rolnej. Organizowano ważne zadania na obszarach narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych. Przeprowadzono również szereg seminariów i szkoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii.

Jedną z największych imprez, o zasięgu ogólnokrajowym, organizowaną przez ZODR były XXVIII Barzkowickie Targi Rolne AGRO POMERANIA, podczas których odwiedziło nas ponad 130 tysięcy osób.

Korzystając ze wsparcia Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, w ramach edukacji ekologicznej mieszkańców obszarów wiejskich i miejskich, przeprowadziliśmy szkolenia oraz warsztaty dla dzieci i młodzieży. Ten cykliczny już projekt, realizowany przez Barzkowicki Ośrodek Edukacji Ekologicznej cieszy się niezmiennie dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży. W skład projektu wchodzi warsztaty „ABC rolnictwa” z zakresu podstaw rolnictwa, ekologii i ochrony środowiska oraz zajęcia „W zgodzie z naturą” i „Akademia segregacji”. W zajęciach tych wzięło udział ogółem 1437 osób.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, działanie: 111 „Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie” finansowane przez Fundację Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA zakończyliśmy realizację czterech projektów:

- Przetwórstwo na poziomie gospodarstwa rolnego warunkiem dywersyfikacji dochodu rodzin rolniczych (zboża, owoce, mięso i mleko) oraz podstawy sprzedaży bezpośredniej;
- Zarządzanie gospodarstwem rolnym ze szczególnym uwzględnieniem korzyści z prowadzenia rachunkowości w gospodarstwie rolnym;
- Integrowana produkcja roślin;
- Stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem zasad integrowanej ochrony w województwie zachodniopomorskim.

Rok 2015 był pierwszym rokiem wdrażania zadań w ramach Sieci na rzecz Innowacji w Rolnictwie (SIR). Poszukiwaliśmy potencjalnych partnerów do współpracy, organizowaliśmy spotkania i szkolenia dla doradców, potencjalnych partnerów oraz rolników i mieszkańców obszarów wiejskich w zakresie informowania o idei SIR. Kontynuacja wdrażania zadań SIR będzie bardzo ważnym elementem działalności ZODR w najbliższych latach.

Specjalizacja i profesjonalizacja produkcji rolniczej oraz szerokie wsparcie rolników i mieszkańców obszarów wsi w poszukiwaniu pozarolniczych funkcji wsi stanowiły więc najważniejsze działania Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach w 2015 roku.

1. Informacje ogólne

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach jest samorządową wojewódzką osobą prawną działającą m.in. na podstawie:

- Ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz.U.2013.474 j.t. z 19 kwietnia 2013 r.),
- Ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz.U. Nr 92, poz. 753),
- Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie ramowego statutu wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego (Dz.U. Nr 211, poz. 1634),
- Uchwały Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego Nr 2211/14 z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie nadania statutu Zachodniopomorskiemu Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach,
- Uchwały Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego Nr 2214/14 z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach.

Struktura organizacyjna Ośrodka wynika ze Statutu Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach nadanego w dniu 17 grudnia 2014 roku przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego, z Regulaminu Organizacyjnego, zatwierdzonego przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego oraz wprowadzonego Zarządzeniem Nr 37/2014 Dyrektora Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach.

Siedziba Ośrodka znajduje się w miejscowości Barzkowice, powiat stargardzki, gmina Stargard Szczeciński. W strukturze organizacyjnej wyodrębnione są:

- siedziba ZODR w Barzkowicach z siedmioma działami, w tym 4 działy merytoryczne: Systemów Produkcji Rolnej, Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa; Ekonomiki; Przedsiębiorczości, Wiejskiego Gospodarstwa Domowego

i Agroturystyki; Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw oraz Dział Zastosowań Teleinformatyki, Dział Księgowości i Dział Administracyjno-Gospodarczy;

- pięć samodzielnych stanowisk;
- jeden Oddział Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Koszalinie - powstały na bazie Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Koszalinie;
- osiemnaście Terenowych Zespołów Doradców, 15 siedzib znajduje się w miastach powiatowych, natomiast TZD w Goleniowie ma siedzibę w Nowogardzie, TZD w Gryfinie – w Baniach oraz TZD w Sławnie – w Darłowie.

Przeciętna liczba osób zatrudnionych w ZODR w Barzkowicach:

	2014 r.	2015r.
○ doradcy	143,2	141,0
○ kierownicy działów	6,0	6,0
○ dyrekcja	3,9	3,8
○ personel administracyjny, ekonomiczny i techniczny	20,6	20,6
○ pracownicy gospodarczy i obsługi	12,7	12,7
ogółem	186,4	184,1

2. Działalność statutowa

Zgodnie z Programem działalności ZODR w Barzkowicach na rok 2015 głównym zadaniem Ośrodka było wspieranie gospodarstw rolnych poprzez udzielanie wszechstronnej pomocy rolnikom w celu zwiększania dochodów z gospodarstwa rolnego oraz działania mające na celu poprawę warunków życia rodzin wiejskich. Po kilku latach działalności Ośrodka, w których praca koncentrowała się głównie na wspieraniu rolników w pozyskiwaniu środków z Unii Europejskiej, w 2015 roku dużą wagę przykładano do przekazywania informacji o osiągnięciach nauk rolniczych w dziedzinie nowych technologii stosowanych w rolnictwie oraz integrowanej ochronie roślin. Nadal ważnym obszarem aktywności było informowanie oraz

doradzanie rolnikom i mieszkańcom wsi o możliwościach pozyskania funduszy w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.

W 2015 r. Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego prowadził działalność doradczą, informacyjną i upowszechnieniową w oparciu o Roczny Program Działalności ZODR w Barzkowicach, zaopiniowany przez Radę Społeczną Doradztwa Rolniczego i zatwierdzony Uchwałą Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego Nr 22/4/14 z dnia 17 grudnia 2014 r. Działalność doradcza prowadzona była na terenie całego województwa za pośrednictwem 18 Terenowych Zespołów Doradców, usytuowanych w 18 powiatach ziemskich regionu. Pracownicy terenowi zatrudnieni w tych Zespołach zajmują się bezpośrednią pracą doradczą wśród rolników. Każdy z doradców ma określony obszar działania, najczęściej jedną gminę. Działalność Ośrodka adresowana jest do wszystkich mieszkańców obszarów wiejskich.

Istotną rolę w realizacji zadań statutowych zawartych w Rocznym Programie Działalności oraz zadań pozaplanowych odgrywa również kadra specjalistów w siedzibie ZODR w Barzkowicach i Oddziale w Koszalinie.

Głównymi zadaniami doradczej działalności statutowej było:

- organizowanie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich, w szczególności w zakresie stosowania nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowli oraz przetwórstwa rolno-spożywczego, rozwiązywania problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych, rachunkowości w gospodarstwach rolnych, rolnictwa ekologicznego, rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, ubiegania się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych, modernizacji gospodarstw rolnych, poprawy jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienia pozycji rolników na rynku, zarządzania gospodarstwem rolnym, promocji produktów lokalnych i regionalnych,
- prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej, udzielanie pomocy we wdrażaniu technologii w zakresie produkcji roślinnej, zwierzęcej, sadowniczej i ogrodniczej, spełniających wymagania w zakresie jakości produktów rolnych, ochrony środowiska i dobrostanu zwierząt,

- prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich, w celu umożliwienia rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich zmiany kwalifikacji zawodowych i podjęcia pozarolniczej działalności gospodarczej,
- działania na rzecz upowszechnienia grupowych form gospodarowania na wsi,
- udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych,
- prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowych w tym zakresie,
- upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska,
- doradztwo ekonomiczne i pomoc w prowadzeniu rachunkowości w gospodarstwach rolnych, w tym również dla potrzeb kredytowych,
- organizacja konkursów i olimpiad promujących pozytywne przykłady gospodarowania i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich w odniesieniu do firm i gospodarstw rolnych,
- podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego,
- prowadzenie doradztwa w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego,
- upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku,
- współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów i działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych,
- analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej, funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej,
- prowadzenie działalności wydawniczej, wspierającej realizację zadań merytorycznych Ośrodka służącej podniesieniu poziomu wiedzy rolników i mieszkańców wsi.

3. Działalność komercyjna

W programie ujęte są działania zarówno statutowe, jak i komercyjne. Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz.U.2013.474 j.t.) w celu pozyskania dodatkowych środków finansowych, ZODR może realizować działania komercyjne.

Wszelkie usługi komercyjne w ramach działalności gospodarczej Ośrodka były realizowane w oparciu o cennik usług odpłatnych, zatwierdzony przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego Uchwałą Nr 16/2014 z dnia 20 listopada 2014 r.

Do grupy najważniejszych działań o charakterze komercyjnym należało m.in.:

- opracowywanie wniosków i planów przedsięwzięć gospodarczych związanych z pozyskiwaniem środków finansowych przez rolników w ramach PROW 2007-2013 oraz PROW 1014-2020,
- wypełnianie wniosków o dopłaty obszarowe i dopłaty na wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania,
- opracowywanie planów przedsięwzięć rolnośrodowiskowych,
- realizacja szkoleń komercyjnych,
- prowadzenie rachunkowości rolnej w ramach unijnego systemu Polski FADN.

Wnioski i plany sporządzane przez doradców Ośrodka stanowią główną pozycję w opracowaniach. Pomimo dużego już doświadczenia rolników i szerokiej oferty usługowej innych firm, dość liczna grupa wnioskodawców kieruje się do ZODR w Barzkowicach, by uzyskać pomoc w prawidłowym wypełnieniu formularza wniosku i załączników graficznych. Powody tej pozytywnej sytuacji należy wiązać z ciągłymi zmianami w tytułach płatności bezpośrednich, zasadach udzielania wsparcia i w warunkach, jakie muszą spełnić gospodarstwa, by takie wsparcie uzyskać

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach z upoważnienia Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Koszalinie prowadzi szkolenia chemizacyjne. Szkolenia organizowane są zgodnie z zapotrzebowaniem. Prowadzone są również obowiązkowe szkolenia dla dystrybutorów środków ochrony roślin w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin oraz integrowanej produkcji roślin.

Zasady stosowania środków ochrony roślin w produkcji rolniczej reguluje Ustawa o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r. Określa ona warunki, które trzeba spełnić, aby ochrona ta była skuteczna, a jednocześnie bezpieczna dla ludzi, między innymi obowiązek ukończenia szkolenia przez operatora opryskiwacza w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu naziemnego przeznaczonego do stosowania tych środków z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie. Zaświadczenie jest ważne przez 5 lat i upoważnia do wykonywania zabiegów środkami ochrony roślin oraz do zakupu środków ochrony roślin zaliczanych do toksycznych i bardzo toksycznych dla ludzi.

Szkolenia chemizacyjne dla rolników i dystrybutorów środków ochrony roślin oraz integrowanej produkcji roślin są obowiązkowe. Muszą one być aktualizowane co 5 lat. Duża liczba beneficjentów korzystających ze szkoleń organizowanych wskazuje na konieczność organizacji tego typu szkoleń w latach następnych.

FADN jest podstawowym narzędziem używanym w Unii Europejskiej do określenia produkcji, kosztów i dochodu w towarowych gospodarstwach rolnych. Dane rachunkowe są używane zarówno do oceny, jak i pomiaru skuteczności instrumentów wykorzystywanych we wdrażaniu mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej. Natomiast rolnicy prowadzący systematycznie rachunkowość mają możliwość analizy kosztów ponoszonych na funkcjonowanie gospodarstwa. Mogą również ocenić swoje gospodarstwo na tle innych gospodarstw uczestniczących w systemie rachunkowości Polski FADN.

**ZESTAWIENIE REALIZACJI ZADAŃ WEDŁUG FORM DORADCZO UPOWSZECHNIENIOWYCH
PODSTAWOWE FORMY REALIZACJI**

Według tematów zgodnie z Programem Działalności Doradczej				poza Programem		Ogółem w 2015 r.	
Forma	<i>Ilość form zaplanowanych na 2015 r.</i>	<i>Zrealizowana ilość form według tematów planowanych</i>	<i>Ilość uczestników</i>	<i>Zrealizowana ilość form poza planem</i>	<i>Ilość uczestników</i>	<i>Zrealizowana ilość form</i>	<i>Ilość uczestników</i>
szkolenie	1 041	1 029	18 243	29	710	1 058	18 953
kurs	2	3	92	0	0	3	92
spotkanie	4	4	76	8	375	12	451
warsztaty	129	155	2 400	2	25	157	2 425
seminarium	7	7	401	1	15	8	416
pokaz	22	25	1 693	1	7	26	1 700
forum	1	1	121	0	0	1	121
konferencja	1	1	50	1	102	2	152
wyjazd studyjny	83	95	3 018	2	93	97	3 111
konkurs	32	27	867	3	21	30	888
wystawa	7	7	210	0	0	7	210
stoisko informacyjne	56	59	612	7	0	66	612
olimpiada	1	1	29	0	0	1	29
RAZEM	1 386	1 414	27 812	54	1 348	1 468	29 160

4. XXVII Barzkowickie Targi Rolne

W dniach 11-13.09.2015 r. odbyły się już XXVIII Barzkowickie Targi Rolne AGRO POMERANIA 2015. Patronatem honorowym targi objęli: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, Wojewoda Zachodniopomorski, Prezydent Miasta Stargard Szczeciński, Starosta Stargardzki oraz Wójt Gminy Stargard Szczeciński. Patronat medialny sprawowali: TVP Szczecin i Głos Szczeciński. Partnerem Ekologicznym Targów był Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Sponsorem wydarzenia była firma FOSFAN SA.

Wydarzenie to było doskonałą okazją do promowania szerokiej oferty handlowej producentów maszyn i sprzętu rolniczego, firm z branży odnawialnych źródeł energii, firm oferujących nowe i nowoczesne środki do produkcji rolnej oraz firm przetwórstwa rolno-przemysłowego i sektora budowlanego. Ponadto barzkowickie Targi były dla naszych wystawców doskonałym miejscem spotkań i podtrzymania więzi z dotychczasowymi klientami, wprowadzenia na rynek nowych produktów i usług, umocnienia pozycji i wypromowania marki, a także poznania oczekiwania przyszłych klientów.

Główne atrakcje zeszłorocznych targów AGRO POMERANIA 2015, które zawsze przyciągają rzeszę fanów naszych Targów, to w szczególności XIII Wystawa Bydła Mlecznego, III Regionalna Wystawa Bydła Mięsnego, Ekspozycja Trzody Chlewnej, Wystawa Ptaków Hodowlanych i Ozdobnych oraz Królików, X Międzynarodowa Wystawa Rękodzielnictwa, Wystawa Twórców Ludowych, Wystawa Malarska, IV Przegląd Kapel Ludowych, XII Zachodniopomorska Wystawa Koni Hodowlanych, XXI Zawody Jeździeckie w Skokach, polowe pokazy pracy sprzętu rolniczego.

Nowością zeszłorocznych targów rolnych była promocja zagród edukacyjnych województwa zachodniopomorskiego. Każdego dnia targowego prezentowała się jedna z zagród. W ubiegłym roku udział w targach wzięli: Gospodarstwo edukacyjne „W labiryntach” z Paprot (gm. Malechowo), Zagroda Jeździecka „Czarcia Podkowa” z Sarbinowa (gm. Dębno) oraz „Dworek Tradycja” z Belcznej (gm. Łobez). Gospodarstwa te, należąc do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych, realizują programy edukacyjne w obszarze produkcja roślinna i zwierzęca, przetwórstwo płodów rolnych, edukacja ekologiczna i konsumencka, dziedzictwo kultury materialnej wsi, tradycyjne zawody,

rękodzieło i twórczość ludowa. Podczas targów każdy zainteresowany tym tematem mógł zapoznać się z programami edukacyjnymi każdego gospodarstwa.

Dodatkowo po raz pierwszy podczas targów AGRO POMERANIA w nietypowy sposób upowszechnialiśmy zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego. Przygotowano symulator wypadku drogowego - dachowania. Przy symulatorze czuwał instruktor, który pomagał zrozumieć zasady funkcjonowania różnych typów aut. Każdy, kto chciał poczuć na własnej skórze, co się dzieje z człowiekiem w dachującym samochodzie i jak tragiczne w skutkach może być lekceważenie zasad bezpieczeństwa, w niedzielę targową mógł przetestować symulator.

ZODR w Barzkowicach dba również o promowanie naturalnej żywności i zdrowego stylu życia, w związku z tym na stoisku w sektorze informacyjno-doradczym można było skorzystać z porad dietetyka i bezpośredniego kontaktu z fachową placówką medyczną zajmującą się zaburzeniami odżywiania i jego konsekwencjami, szczególnie w zakresie redukcji otyłości i jej zapobieganiu.

Atrakcją dla odwiedzających była zabawa polegająca na wydojeniu, w określonym czasie, sztucznej krowy. Fantom krowy, wypożyczony dzięki uprzejmości Gminy Warnice, znajdował się przy stodole. Udział w zabawie brały zarówno dzieci, jak i dorośli. Zmagania w tej konkurencji dawały wiele uśmiechu i radości, a zwycięzców nagradzano drobnymi nagrodami.

Podczas targów zostało rozstrzygniętych wiele konkursów, a laureatom przyznano puchary, statuetki i atrakcyjne nagrody.

5. Działalność Działu Systemów Produkcji Rolnej, Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa

W 2015 r. dział SPD realizował zadania głównie z zakresu technologii produkcji rolnej: roślinnej i zwierzęcej, upowszechniania Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO), prowadzenia kolekcji odmian warzyw i kwiatów oraz upowszechniania metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska naturalnego. Tematyka podejmowana przez dział jest zawsze dostosowana do

zapotrzebowania wyrażonego przez rolników oraz do zmian prawodawstwa polskiego i unijnego regulującego zasady prowadzenia produkcji rolnej.

- Technologia produkcji rolnej - główne zadania

Dział SPD koordynował realizację projektu szkoleniowego o zasięgu wojewódzkim, finansowanego przez Fundację Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA „Stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem zasad integrowanej ochrony w województwie zachodniopomorskim”. Projekt, skierowany do rolników, daje możliwość bezpłatnego uzyskania uprawnień do zakupu i stosowania środków ochrony roślin, gdyż program szkolenia jest tożsamy z programem szkoleń z zakresu stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie. Realizacja tego projektu wpisuje się w blok działań prowadzonych przez dział już od 2012 roku, którego generalnym celem jest podniesienie poziomu wiedzy i przygotowanie rolników do stosowania integrowanej ochrony roślin. Finansowanie – FAPA.

Na początku roku dla producentów warzyw zorganizowano seminarium „Nowości w produkcji warzywniczej – nowości odmianowe oraz w uprawie i nawożeniu”, cieszące się jak zwykle dużym zainteresowaniem. Przydatność do uprawy poszczególnych odmian różnych gatunków warzyw jest również przedstawiana i omawiana na podstawie własnych doświadczeń prowadzonych na ogrodzie warzywnym ZODR, gdzie uprawiamy rokrocznie około 600 odmian warzyw, owoców i roślin ozdobnych. Finansowanie: środki statutowe oraz sponsorzy (firmy nasienne).

Warsztaty Polowe organizowane dorocznie w siedzibie ZODR w Barzkowicach organizowane były wspólnie z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu pod hasłem „Ulepszanie krajowych źródeł białka roślinnego, ich produkcja, systemy obrotu i wykorzystania w paszy”. Tradycyjnie, uczestnicy po wysłuchaniu wykładów, udali się na pola demonstracyjne na zajęcia praktyczne. Polegały one na lustracji i ocenie stanu plantacji poszczególnych gatunków zbóż, obserwacji i identyfikacji agrofagów, ustalania stopnia porażenia jak i obliczania progu szkodliwości. Uczestnicy Warsztatów mieli okazję obserwować odkrywkę glebową oraz przygotowanie opryskiwacza do atestacji. W trakcie prezentacji zwrócono uwagę na konieczność zachowania zasad bhp podczas wykonywania

oprysków środkami ochrony roślin. W warsztatach Polowych wzięło udział 120 osób, głównie producentów rolnych. Finansowanie: środki statutowe oraz środki UMWZ.

Tematykę roślinną uzupełniły dwa szkolenia dla producentów ziemniaków: „Technologia produkcji ziemniaków jadalnych i przemysłowych” oraz „Zasoby genetyczne ziemniaka w Banku genów In Vitro w IHAR-PIB Bonin” oraz pokaz kolekcji polowej ok. 150 odmian ziemniaków zorganizowane we współpracy z Pomorsko – Mazurską Hodowlą Ziemniaka w Strzekęcinie oraz IHAR-PIB w Boninie. Współpraca z ww. jednostkami badawczymi jest z roku na rok zacieśniana w celu przygotowania platformy partnerskiej do wdrażania innowacji w rolnictwie. Finansowanie: środki statutowe.

Uzupełnieniem tematyki produkcji roślinnej była współorganizacja konferencji „Biologiczne metody alternatywą tradycyjnej produkcji rolniczej” wraz z Zachodniopomorskim Regionalnym Centrum Mikroorganizmów. Finansowanie: środki statutowe oraz ZRCM.

Z zakresu produkcji zwierzęcej dział zorganizował seminarium „Ocena wartości użytkowej i hodowlanej bydła w woj. zachodniopomorskim” dla producentów mleka, będące podsumowaniem i zamknięciem kolejnego roku kwotowego oraz „Bioasekuracja jako metoda zabezpieczenia stada przed chorobami” głównie dla producentów trzody chlewnej ze szczególnym naciskiem na profilaktykę i zasady ochrony stad przed afrykańskim pomorem świń. Finansowanie: środki statutowe, sponsorzy.

Oferta dla rolników ekologicznych składała się głównie z możliwości udziału w wyjeździe studyjnym do województwa warmińsko–mazurskiego. Oprócz ciekawych, indywidualnych gospodarstw rolnych uczestnicy zwiedzali także pola doświadczalne Uniwersytetu Warmińsko–Mazurskiego, po których oprowadzał profesor Józef Tyburski, jeden z prekursorów wdrażania zasad rolnictwa ekologicznego w Polsce.

W grudniu w siedzibie ZODR w Barzkowicach odbyło się kolejne Forum Rolników Ekologicznych, w którym wzięło udział 121 osób zainteresowanych szerokim wachlarzem zagadnień związanych z produkcją i jakością żywności ekologicznej. Tradycyjnie spotkaniu towarzyszyła degustacja potraw z produktów ekologicznych. Finansowanie: środki statutowe oraz UMWZ.

- Metody produkcji rolniczej i styl życia przyjazny dla środowiska - główne zadania

Odnawialne Źródła Energii to temat realizowany od kilku już lat we współpracy z Fundacją Rozwoju na Rzecz Polskiego Rolnictwa FDPA. W I półroczu 2015 r. zorganizowano seminarium „Poferment nawozem dla rolnictwa”. Uczestnikami byli producenci rolni, potencjalni użytkownicy pofermentu, jak również producenci biomasy przeznaczonej dla biogazowni. Finansowanie: środki statutowe oraz FDPA.

W części koszalińskiej tematyka OZE była realizowana poprzez organizację seminarium połączonego z wyjazdem studyjnym „Odnawialne Źródła Energii – zrównoważony styl życia na obszarach wiejskich i turystycznych. Innowacyjne rozwiązania na rzecz efektywności energetycznej i gospodarki niskoemisyjnej”. Seminarium odbyło się w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Rozwoju – kampanii europejskiej, do której Polska włączyła się po raz pierwszy. Częścią seminarium był pokaz prototypowej suszarni rolniczej wykorzystującej energię słoneczną. Finansowanie: środki statutowe oraz sponsorzy.

Wdrażanie innowacji w rolnictwie to nowy temat, który zainicjowało Centrum Doradztwa w Brwinowie, zlecając działowi organizację spotkania informacyjno-szkoleniowego dla pracowników doradztwa, sieci KSOW oraz największych potencjalnych partnerów w regionie dotyczącego możliwości korzystania oraz wdrażania działania „Współpraca” w ramach PROW na lata 2014-2020. W spotkaniu wzięło udział 40 osób, doradców, ale także przedstawiciele podmiotów, które będą w przyszłości źródłem innowacji dla rolnictwa. Finansowanie: środki SIR.

W ramach działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej dział prowadził zestawień usług płatnych wykonanych przez doradców terenowych, tj.:

- Wniosków o płatności bezpośrednie i wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, planów nawozowych, wniosków o dopłaty do kwalifikowanego materiału siewnego. Finansowanie: środki statutowe.

Przy wsparciu sponsorów, m.in. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Białogardzie, firm nasiennych i nawozowych dział prowadzi upowszechnianie i propagowanie odmian zalecanych do uprawy w warunkach naszego województwa poprzez:

- Prowadzenie pól demonstracyjnych w ramach PDOiR – zasiewy zbóż jarych i ozimych. Pola są chętnie odwiedzane i lustrwane przez uczestników dorocznych Warsztatów Polowych, którzy w praktyce, bezpośrednio na polu oceniają zdrowotność roślin, jakość wykształconego kłosa i prognozowany plon oraz zachwaszczenie

poszczególnych odmian zbóż przy określonych poziomach nawożenia i zastosowanego programu ochrony.

- Prowadzenie kolekcji odmian warzyw i roślin ozdobnych w ogrodzie ZODR.
- Prowadzenie sadu pokazowego różnych gatunków drzew owocowych.
- Prowadzenie biosurowcowego ogrodu dydaktycznego (10 arów) będącego elementem ścieżki dydaktycznej, w której skład wchodzi również gospodarstwo rolne z produkcją zwierzęcą, oczyszczalnia ścieków „Ogrody odnowy” i elektrownia wiatrowa.

W drugim półroczu 2015 roku dział zrealizował dwa przedsięwzięcia, propagujące styl życia przyjazny dla środowiska, skierowane do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Była to Olimpiada Wiedzy o Odnawialnych Źródłach Energii oraz kolejny Konkurs Wiedzy Ekologicznej. Obydwa konkursy cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony młodzieży i z pewnością przyczyniły się do wzrostu zainteresowania i wiedzy uczestników z ww. tematów.

W ramach działalności Barzkowickiego Ośrodka Edukacji Ekologicznej BOEE w zajęciach edukacyjnych, dofinansowanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wzięły udział 1 134 osoby, tj. dzieci, młodzież oraz studenci Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Wszystkie te osoby przyciągnęła do nas bogata oferta edukacyjna z zakresu m.in. ochrony przyrody, segregacji odpadów. Atrakcją zajęć terenowych są ogrody: warzywny i biosurowcowy, oczyszczalnia ścieków „Ogrody odnowy” oraz turbina wiatrowa. Finansowanie: środki statutowe oraz WFOŚiGW.

W ramach Realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych zajmujemy się prowadzeniem rejestru płatnych usług doradczych wykonanych przez doradców terenowych - planów rolnośrodowiskowych. Z uwagi na nowe zasady realizacji zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych i ekologicznych w 2015 r. wykonano mniej planów niż w latach ubiegłych.

W dziale realizuje się również działania ciągłe, głównie jest to prowadzenie produkcji rolnej na użytkach rolnych należących do ZODR, prowadzenie ogrodu warzywnego i biosurowcowego oraz prowadzenie obserwacji meteorologicznych.

Pracownicy działu brali udział w organizacji XXVIII Barzkowickich Targów Rolnych AGRO POMERANIA 2015, w organizacji Pokazu Zwierząt Hodowlanych, Wystawy Bydła Mlecznego i polowych pokazów pracy maszyn rolniczych.

6. Działalność Działu Ekonomiki

Zagadnienia ogólne

Zmienia się rolnictwo, zmieniają się również działania ekonomiczne i potrzeby doradcze. Dział ekonomiki w 2015 roku zrealizował zadania i przedsięwzięcia doradcze skierowane na potrzeby rolników i mieszkańców obszarów wiejskich. Wyraźnie przyjmowały one charakter ekonomiczno-informacyjny. Zadania wynikały z rocznego planu działalności oraz występujące poza planem, a tematycznie związane z merytoryką działu. Duża różnorodność zagadnień o profilu ekonomicznym, rynkowym, inwestycyjnym i finansowym powoduje, że są one realizowane sukcesywnie, okresowo lub doraźnie. Główne zadania to przede wszystkim doradztwo ogólnoeconomiczne dotyczące zarządzania gospodarstwem i potrzeb inwestycyjnych, finansowania oraz kierunków rozwoju i opłacalności produkcji rolnej.

Zagadnienia szczegółowe

1. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej. W tym celu systematycznie gromadzone są dane w zakresie aktualnych cen rynkowych, w tym z giełd i rynków rolnych. Informacje zbierane są comiesięczne jako notowania cen skupu podstawowych produktów rolnych oraz środków do produkcji i usług rolniczych na terenie działania ZODR w Barzkowicach.

Dział Ekonomiki gromadzi periodycznie informacje na temat cen skupu podstawowych produktów rolnych oraz cen środków do produkcji i usług rolniczych. Ceny pozyskiwane są od rolników indywidualnych, punktów skupu oraz z targowisk z obszaru działania poszczególnych Terenowych Zespołów Doradców. Dane są ogólnie dostępne: na stronie internetowej ZODR, publikowane w Zachodniopomorskim Magazynie Rolniczym, przekazywane do Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oraz PTWP-ONLINE Sp. z o.o. w Katowicach dla portalu Farmer. Informator stanowi istotne źródło informacji do wszelkich analiz, ocen, prognoz oraz kalkulacji rolniczych.

2. Udostępnianie informacji z giełd i rynków rolnych

Każdego miesiąca w gazecie Ośrodka zamieszczana jest informacja z giełd i rynków rolnych. Powstaje ona na podstawie „Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej”. Ceny wybranych artykułów, w formie tabelarycznej, ukazują rynek zbóż w kraju i Europie, a także rynek wieprzowiny i wołowiny.

3. Zbieranie danych do „Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej”

Dane o poziomie cen artykułów rolno-spożywczych zbierane są przez pracowników: Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ośrodków doradztwa rolniczego, izb rolniczych, rynków hurtowych i giełd.

Wyniki badań zamieszczane są w biuletynach informacyjnych ZSRIR przygotowywanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Dane w formie elektronicznej przekazywane są bezpośrednio do serwera ministerstwa w poniedziałek, każdego tygodnia.

4. Badanie koniunktury w rolnictwie

Badanie koniunktury w rolnictwie jest prowadzone przez Instytut Rozwoju Gospodarczego Szkoły Głównej Handlowej od 1992 roku. Badanie odbywa się w cyklu kwartalnym, podstawę stanowią ankiety, rozsyłane do rolników za pośrednictwem Ośrodków Doradztwa Rolniczego. Na terenie działania naszego Ośrodka ankietowanych jest 325 rolników, którzy dokonują oceny zdarzeń zachodzących w ich gospodarstwach rolnych. Wskaźnik koniunktury obliczany jest przez analityków na podstawie wskaźnika wyrównanych przychodów pieniężnych i wskaźnika zaufania. Wyniki badań, tj. ogólny wskaźnik koniunktury, jak i wyniki szczegółowe są udostępniane Ośrodkom, natomiast mieszkańcom obszarów wiejskich w formie publikacji w Zachodniopomorskim Magazynie Rolniczym.

5. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych

Porady i doradztwo indywidualne obejmowało konsultacje oraz pomoc w zakresie ubiegania się o wsparcie finansowe ze środków krajowych i pochodzących z funduszy Unii Europejskiej. Pomoc skierowana była do rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich i dotyczyła sporządzania wniosków, planów inwestycyjnych i innych dokumentów niezbędnych przy ubieganiu się o środki finansowe. Istotnym zadaniem o charakterze doradczym była pomoc przy projektowaniu i realizowaniu zadań inwestycyjnych oraz

uzasadnienie celowości inwestycji. Dużo porad dotyczyło ekonomicznego planu operacji oraz projektów skierowanych na ochronę środowiska i wzrost wartości dodanej gospodarstw. W efekcie przyczyniło się to do zwiększenia rentowności i konkurencyjności rolnictwa w regionie oraz do promowania innowacyjnych technologii i zrównoważonego zarządzania gospodarstwem rolnym.

6. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

Ważnym zadaniem realizowanym przez dział ekonomiki było przeprowadzenie cyklu szkoleń nt. zarządzanie gospodarstwem rolnym ze szczególnym uwzględnieniem korzyści z prowadzenia rachunkowości w gospodarstwie rolnym.

Realizacja szkoleń odbyła się na terenie następujących powiatów: szczecinecki, myśliborski, łobeski, pyrzycki, sławieński, walecki, stargardzki, świdwiński i policki w miesiącach od lutego do kwietnia 2015 r. Łącznie przeprowadzono 9 dwudniowych szkoleń, w których uczestniczyło 155 rolników. Dla ww. szkoleń przeprowadzony był nabór uczestników.

Na każdym szkoleniu wszyscy uczestnicy otrzymali materiały szkoleniowe oraz obowiązującą broszurę. Uczestnicy otrzymali również Zaświadczenie o uczestniczeniu w szkoleniu w zakresie prowadzonego tematu szkolenia. Szkolenie spotkało się z dużym zainteresowaniem wśród rolników, a rolnicy nabyli wiedzę i umiejętności z rachunkowości i elementów rachunku ekonomicznego w rolnictwie. Zdobyte informacje będą mogli wykorzystać we własnych gospodarstwach rolnych, przyczyniając się do podniesienia ich konkurencyjności i wzrostu wartości dodanej produkcji.

Ponadto pracownicy działu, jako prelegenci, uczestniczyli w szkoleniach dla kadry doradczej, a także rolników i mieszkańców obszarów wiejskich.

1. Kalkulacje kosztów produkcji

Kalkulacje kosztów produkcji dotyczą sporządzania kosztów i wyników produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz upraw sadowniczych. Zawierają zestawy przykładowych kalkulacji kosztów i wyników produkcji rolnej dla warunków występujących na obszarze województwa zachodniopomorskiego.

Rachunek ekonomiczny w postaci kalkulacji uwzględnia rozwiązania wynikające z sytuacji cenowo-rynkowej. Jego istotnymi elementami są zróżnicowane nakłady produkcyjne, decydujące o efektywności produkcji roślinnej. Kalkulacje sporządzone zostały z uwzględnieniem elementów metodyki liczenia nadwyżki bezpośredniej, obowiązującej w

krajach UE, zachowując jednak ogólny charakter opracowania. Rachunek uwzględnia dopłaty bezpośrednie – JPO i płatność za zazielenienie.

Przykładowe kalkulacje dla podstawowych i specjalistycznych kierunków produkcji rolnej mogą posłużyć do oceny ekonomicznej danej produkcji lub jako wzorzec kalkulacji dla konkretnego gospodarstwa.

Kalkulacje podstawowych kierunków produkcji rolniczej, są sporządzane dwa razy do roku. Jako prognoza oraz wynikowe. Szczegółowe kalkulacje dotyczące upraw specjalistycznych, sadownicze lub ogrodnicze, są przedstawiane raz do roku, w IV kwartale.

2. Rachunkowość rolnicza Polski FADN

Istotnym zadaniem realizowanym przez dział ekonomiki jest nadzór nad prowadzeniem rachunkowości w gospodarstwach rolnych – wg systemu Polski FADN, w ramach współpracy z Instytutem Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie.

Dane rachunkowe pozyskiwane są z indywidualnych gospodarstw rolnych położonych na terenie województwa zachodniopomorskiego. Zebrany materiał ekonomiczny, z wybranej próby gospodarstw, umożliwia dokonywanie wszelkich porównań na poziomie określonej grupy dochodowej województw, makroregionów, kraju, a także całej Unii Europejskiej.

Pozyskane dane rachunkowe z bazy danych Polskiego FADN służą również do wytwarzania Raportów (Indywidualny, Porównawczy, Dynamiczny) zawierających wybrane wyniki gospodarstw oraz przygotowywania różnego rodzaju analiz, publikacji i ekspertyz, które są wykorzystywane przez różnych użytkowników zewnętrznych, np. uczelnie, instytuty naukowe, administrację publiczną

System Rachunkowości rolnej Polski FADN w województwie zachodniopomorskim w 2015 roku obejmował obszar 18 powiatów, na terenie których prowadzona była rachunkowość w 415 gospodarstwach rolnych. Zbieraniem danych rachunkowych z gospodarstw rolnych zajmowało się 82 doradców - pracowników Ośrodka Doradztwa Rolniczego w ZODR w Barzkowicach.

Zadanie to obejmowało następujące procedury pracy i zasady współpracy z IERiGŻ w Warszawie:

- dobór gospodarstw do prowadzenia ksiąg rachunkowych w 2015 r.,
- zestaw ksiąg do zbierania danych rachunkowych wg systemu Polski FADN,
- zbieranie danych rachunkowych z gospodarstw rolnych w 2015 r. - wersja papierowa,

- wprowadzanie do bazy danych rachunkowych zebranych za 2014 r., testowanie oraz przekazanie poprawnych wyników do Instytutu,
- generowanie raportów indywidualnych z gospodarstw rolnych,
- prowadzenie Biura Rachunkowego – dokumentacja, koordynowanie, nadzorowanie, ewidencja gospodarstw, sporządzanie sprawozdań itp.,
- kontrola i konsultacje dla doradców w zakresie poprawności zapisów w prowadzonych przez nich księzkach rachunkowych,
- uczestniczenie w obowiązkowych warsztatach szkoleniowych organizowanych przez IERiGŻ oraz przeprowadzenie szkoleń dla doradców w celu przekazania im niezbędnych informacji dotyczących zbierania danych rachunkowych,
- realizowanie innych zadań dot. rachunkowości rolnej Polski FADN wynikających z współpracy z IERiGŻ.

Rachunkowość rolna według systemu Polski FADN w roku 2015 przebiegała zgodnie zawartą umową z Instytutem Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie oraz przyjętymi założeniami i wymogami formalnymi. Zadanie zostało zrealizowane w całości prawidłowo i w ustalonych przez IERiGŻ terminach.

3. Działalność informacyjna wspierająca rozwój produkcji rolniczej

Wychodząc naprzeciw potrzebie informacji o dostępnych formach wsparcia finansowego, w IV kwartale 2015 roku ukazała się broszura pt. „Kredyty preferencyjne w rolnictwie, przetwórstwie produktów rolnych, przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków oraz w rybactwie śródlądowym”. Niskooprocentowanymi kredytami w szczególności zainteresowani są rolnicy, dla których zaciągnięcie kredytu stwarza możliwość wprowadzenia zmian w gospodarstwie, mających na celu np. zwiększenie oferty towarowej i lepsze jej dostosowanie do wymagań rynku, poprawę jakości produktów rolnych, poprawę efektywności produkcji, w tym zmniejszenie kosztów wytwarzania, a także poprawę struktury agrarnej lub utworzenie bazy surowcowej upraw roślin energetycznych.

Dla dobrej koordynacji prac Komisji Klęskowej oraz jednolitego postrzegania reguł stosowanych podczas obliczania strat, w III kwartale 2015 ukazała się broszura pt. „Szacowanie szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej dotkniętych klęskami żywiołowymi”. Publikacja szczegółowo określa zasady postępowania podczas lustracji użytków rolnych objętych działaniem niekorzystnych warunków pogodowych. Jest kierowana do zespołów szacujących (doradca rolny, pracownik gminy oraz członek Izby Rolniczej), jak też do zainteresowanych rolników.

W celu wykorzystania informacji z rachunkowości została wydana broszura „FADN w praktyce”. Informacje te są wykorzystywane głównie przez rolników prowadzących rachunkowość rolniczą dla interpretacji i porównania wyników uzyskiwanych w swoich gospodarstwach. Dla potrzeb informacji podatkowej opublikowano broszurę „Podatki w rolnictwie”. Wydawnictwo szczegółowo przybliży wszystkie obciążenia podatkowe, które są wymagane od rolników.

4. Szkody w rolnictwie i praca w komisjach klęskowych

Dodatkowo Dział Ekonomiki wspólnie z ZUW w Szczecinie, na podstawie Zarządzenia Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 205/2015 z dnia 17 kwietnia 2015 r., zajmował się powoływaniem i koordynacją prac komisji gminnych i powiatowych. W 2015 roku powołano 59 komisji gminnych, które szacowały szkody spowodowane wystąpieniem suszy na terenie 17 powiatów. Do zadań komisji należało szacowanie zakresu i wysokości szkód w uprawach rolnych i zwierzętach gospodarskich, rybach lub środkach trwałych oraz sporządzenie protokołów oszacowanych strat. Dział Ekonomiki uczestniczył w powoływaniu komisji, przygotowaniu procedury szacowania szkód, opracowaniu wzorów protokołów, wniosków o oszacowanie strat. Następnie sporządzał raporty i zestawienia suszowe oraz przedkładał je wojewodzie. W trakcie prac komisji klęskowych pracownicy działu zajmowali się także interpretacją przepisów dotyczących szacowania szkód oraz rozwiązywaniem spraw spornych. Powołane komisje klęskowe oszacowały straty powodowane wystąpieniem suszy w 952 gospodarstwach rolnych na powierzchni 29 000 ha, na kwotę prawie 30 milionów złotych.

7. Działalność Działu Przedsiębiorczości, Wiejskiego Gospodarstwa Domowego i Agroturystyki

W 2015 r. Dział Przedsiębiorczości, Wiejskiego Gospodarstwa Domowego i Agroturystyki realizował działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, wiejskiego gospodarstwa domowego i agroturystyki dla rolników i mieszkańców obszarów wiejskich.

Główne zadania realizowane przez dział to:

1. Prowadzenie szkoleń, warsztatów, konkursów, poradnictwa w zakresie:
 - rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,
 - unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego,

- agroturystyki,
 - zagród edukacyjnych,
 - promocji produktów regionalnych i tradycyjnych,
 - technik rękodzielniczych dla mieszkańców obszarów wiejskich,
 - poprawy estetyki wsi i zagrody wiejskiej.
2. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego.
 3. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowane obszarów wiejskich jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku.
 4. Współpraca z lokalnymi i regionalnymi organizacjami wspierającymi przedsiębiorczość, m.in.: Lokalnymi Grupami Działania, Lokalnymi Grupami Rybackimi, Kołami Gospodyń Wiejskich.
 5. Współpraca ze stowarzyszeniami agroturystycznymi Województwa Zachodniopomorskiego.
 6. Współpraca z instytucjami: Urzędem Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego, Zachodniopomorską Izbą Rolniczą, Polską Izbą Produktu Regionalnego i Lokalnego w Warszawie, Urzędami Gmin, Starostwami Powiatowymi.
 7. Współpraca z zagranicznymi instytucjami wspierającymi rozwój przedsiębiorczości.
 8. Realizowanie doskonalenia zawodowego kadr doradczych ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z rozwojem przedsiębiorczości, wiejskiego gospodarstwa domowego i agroturystyki.
 9. Przygotowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjno-promocyjnych dotyczących zasad wspierania rozwoju obszarów wiejskich.

Tematyka realizowanych zadań:

Działalność doradczo-upowszechnieniowa Działu Przedsiębiorczości, Wiejskiego Gospodarstwa Domowego i Agroturystyki obejmuje szeroki zakres tematyczny:

- szkolenia dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich w zakresie:
 - Szkolenie pn.: „Uregulowania formalno-prawne dotyczące Listy Produktów Tradycyjnych”. Celem szkoleń było upowszechnienie informacji dotyczących produktów tradycyjnych województwa zachodniopomorskiego, zasady sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych, omówienie procedur o wpis na Listę Produktów Tradycyjnych oraz zaakcentowanie roli takiego produktu jako elementu dziedzictwa kulturowego regionu

/tradycja, pochodzenie, historia produktu/. Jednocześnie w ramach szkolenia została zaprezentowana Europejska Sieć Dziedzictwa Kulinarnego na Pomorzu Zachodnim.

- Szkolenie pn.: „PROW 2014-2020 - cele i priorytety Programu”.

Podczas szkolenia omówione zostały cele i priorytety Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Zaprezentowano podstawowe działania inwestycyjne zatwierdzone, ukierunkowane na restrukturyzację gospodarstw rolnych - w szczególności „Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Premia dla młodych rolników” i „Restrukturyzacja małych gospodarstw”. Zwrócono uwagę na rozwój przedsiębiorczości i tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich, istotne warunki uczestnictwa oraz zmiany w warunkach kwalifikowalności oraz w finansowaniu inwestycji strukturalnych w rolnictwie wspieranych w ramach PROW 2014-2020, w odniesieniu do dotychczasowych programów restrukturyzacyjnych.

- Szkolenie pn.: „Prowadzenie działalności agroturystycznej. Formalno-prawne aspekty zakładania i prowadzenia działalności agroturystycznej”.

Celem szkolenia było upowszechnienie informacji dotyczących turystyki wiejskiej oraz działalności gospodarczej i sposobów jej opodatkowania. Przedstawione zostały minimalne wymagania na kwaterze w kontekście ustawy o usługach. Uczestnicy mieli okazję do bezpośredniego wyjaśniania z wykładowcami wątpliwych kwestii, konsultacji konkretnych przypadków z własnej praktyki oraz wzajemnej wymiany doświadczeń.

- Szkolenie pn.: „Zagroda edukacyjna - propozycja dla gospodarstw rolnych”. Uczestnikom przedstawione zostały cele i założenia prowadzenia gospodarstw edukacyjnych, zasady przynależności do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych. Omówiono również najważniejsze zasady przygotowania programów edukacyjnych w zależności od liczebności grupy, wieku dzieci oraz zgodności z podstawą programową.

- Szkolenie pn.: „Marketing w agroturystyce” - przewodnim tematem szkolenia było upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej, prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku oraz rozwijanie przedsiębiorczości i dodatkowych źródeł dochodu. Uczestnicy poznali zasady wyboru i kształtowania rynku turystycznego, zasady badania tego rynku oraz zdobyli wiedzę na temat segmentacji rynku branży turystycznej, produktu oraz kształtowania cen usług.

- Szkolenie pn.: „Wsparcie inwestycyjne na lata 2014-2020”.

Głównym celem szkolenia było zaprezentowanie podstawowych działań inwestycyjnych nakierowanych na restrukturyzację gospodarstw rolnych, w tym małych gospodarstw.

- seminarium:

- Seminarium pn.: „Innowacje w rolnictwie i innowacyjna przedsiębiorczość w gospodarstwie rolnym - małe przetwórstwo”. W seminarium uczestniczyli mieszkańcy obszarów wiejskich, przedsiębiorcy, rolnicy oraz doradcy ZODR w Barzkowicach. W ciągu dwudniowego seminarium uczestnicy wysłuchali prelekcji, które obejmowały wiedzę z zakresu transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich, wiedzę z zakresu europejskiego partnerstwa na rzecz innowacji oraz roli doradców w działaniach na rzecz innowacji. Poruszona została również tematyka organizacji działalności przedsiębiorstwa i innowacyjności marketingowej. O przetwórstwie płodów rolnych z własnego gospodarstwa, otwarciu na nowe rynki opowiadał pan Ryszard Jaszczowski - lokalny przetwórcza, który zaprezentował również swoje produkty i przygotował ich degustację.

Udział w seminarium pozwolił uczestnikom seminarium na zapoznanie się z zagadnieniem innowacji w rolnictwie oraz możliwościami zastosowania przedstawianych rozwiązań. Realizacja powyższej operacji miała wymiar edukacyjny.

- spotkania :

- Spotkania pn. „Akademia Sołtysa”. W ramach realizacji spotkań przeprowadzono szkolenia dot. Funduszu sołeckiego. Wykład obejmował szeroką wiedzę praktyczną z prezentowanej tematyki szkolenia. Uczestniczący w spotkaniu: sołtysi, liderzy lokalnych środowisk wiejskich, a także doradcy zadawali liczne pytania odnośnie możliwości wykorzystania środków przeznaczonych na fundusz sołecki. Podczas spotkania poruszona została również tematyka aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich i rozwijania oddolnych inicjatyw na wsi. Rezultatem spotkania była integracja społeczności lokalnej, nawiązanie nowych kontaktów, wymiana informacji i plany realizacji wspólnych przedsięwzięć.

- Spotkanie nt. „Stan i perspektywy rozwoju spółdzielczości wiejskiej w Polsce”.

Spotkanie odbyło się w ZODR w Barzkowicach, w ramach projektu badawczego realizowanego przez CDR w Brwinowie Oddział w Krakowie. Głównym celem badania była ocena stopnia zaspokajania potrzeb społecznych i gospodarczych członków spółdzielni, rozpoznanie i zbadanie struktur organizacyjnych w aktualnie funkcjonujących spółdzielniach na wsi, analiza stosunków członkowskich w tych spółdzielniach oraz zidentyfikowanie nowych nurtów kształtujących idee spółdzielcze na obszarach wiejskich w zmieniających się warunkach społeczno-gospodarczych.

- szkolenia realizowane w celu doskonalenia zawodowego kadry doradczej:

- Szkolenie pn.: „Produkt tradycyjny i regionalny”.

Szkolenie skierowane było do kadry doradczej. Uczestnicy ww. szkolenia uzyskali aktualne informacje nt. Produktu tradycyjnego i regionalnego (definicje, przykłady, oznaczenia), listy produktów tradycyjnych, uregulowań prawnych. Omówione i scharakteryzowane zostały produkty wpisane na Listę Produktów Tradycyjnych.

- Szkolenie - Prawidłowe realizowanie operacji w ramach działań PROW 2007-2013 „Województwo Zachodniopomorskie - utworzenie i funkcjonowanie zespołu doradczego do spraw wsparcia wnioskodawców i beneficjentów PROW 2007-2013”.

Podczas szkolenia przekazywane zostały informacje dla ekspertów wchodzących w skład zespołu wsparcia wnioskodawców i beneficjentów PROW 2007-2013, udzielających nieodpłatnych usług doradczych wnioskodawcom i beneficjentom ARiMR”, a dotyczących Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

- Szkolenie pn. „PROW 2014-2020 - cele i priorytety Programu”.

Szkolenie realizowane było w ramach doskonalenia kadry doradczej. Podczas szkolenia omówione zostały cele i priorytety Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Zaprezentowano podstawowe działania inwestycyjne zatwierdzone przez Komisję Europejską, nakierowane na restrukturyzację gospodarstw rolnych, tym w szczególności skierowane do małych gospodarstw. Zwrócono uwagę na rozwój przedsiębiorczości i tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich i zwrócono uwagę na istotne warunki uczestnictwa oraz zmiany w warunkach kwalifikowalności oraz w finansowaniu inwestycji strukturalnych w rolnictwie wspieranych w ramach PROW 2014-2020 – w stosunku do dotychczasowych programów restrukturyzacyjnych.

- Szkolenie pn.: „Zagroda edukacyjna - propozycja dla gospodarstw rolnych”.

Podczas szkolenia skierowanego do doradców rolnych omówiono cele i założenia powstania gospodarstw edukacyjnych, wymagania stawiane zagrodom oraz zasady przynależności do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych. Omówiono również najważniejsze zasady przygotowania programów edukacyjnych dla konkretnych grup odbiorców.

- Szkolenie pt.: „Wypracowanie metod wdrożenia mechanizmów wpływających na podnoszenie jakości usług i produktów w turystyce wiejskiej i agroturystyce oraz wykorzystanie ich do rozwoju konkurencyjności usług agroturystycznych”.

Celem szkolenia skierowanego do przedstawicieli stowarzyszeń agroturystycznych, kwaterodawców wiejskich oraz kadry doradczej ZODR w Barzkowicach było upowszechnienie informacji dot. Kategoryzacji Wiejskiej Bazy Noclegowej (WBN) przedstawienie jej aktualnego stanu w Polsce i w Europie.

- warsztaty:
 - „Tradycje wielkanocne - zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi”
Celem warsztatów było kultywowanie tradycji, obrzędów i zwyczajów związanych z Wielkanocą, promowanie różnorodnych form aktywności na obszarach wiejskich, a także integracja mieszkańców obszarów wiejskich. Uczestniczkami warsztatów były osoby z terenów wiejskich województwa zachodniopomorskiego, w tym członkinie Kół Gospodyń Wiejskich.
 - „Tradycje bożonarodzeniowe, zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi”
Warsztaty skierowane były do mieszkańców obszarów wiejskich i członkiń Kół Gospodyń Wiejskich. Celem warsztatów było stworzenie podstaw do rozwijania własnej twórczości, propagowanie rękodzieła ludowego i inicjowanie aktywności w zakresie podejmowania wspólnych działań.
- wystawy nawiązujące do działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego oraz promujące twórców ludowych - podczas wystaw prezentowane były prace: obrazy (haftowane, olejne, akrylowe), prace szydełkowe (serwety, bieźniki) ceramika ręcznie malowana, kompozycje z bibuły i papieru, ozdoby z filcu, decoupage, origami, wiklina oraz wiklina papierowa.
 - „Twórczość ludowa i wystawa malarstwa województwa zachodniopomorskiego”
Podczas Targów Rolnych AGRO POMERANIA twórcy ludowi oraz malarze mieli możliwość zaprezentowania swoich prac rękodzielniczych (wyrobów z drewna i wikliny, prac szydełkowych, biżuterii artystycznej, ozdób z filcu, decoupage) na stoiskach wystawienniczych. Wśród wystawców zaprezentowały się również zagrody edukacyjne województwa zachodniopomorskiego, gdzie można było zapoznać się z ich ofertą oraz uczestniczyć w demonstracji oferowanych zajęć.
 - „Międzynarodowa Wystawa Rękodzielnictwa”
Była to kolejna – dziesiąta edycja cyklicznie odbywającej się podczas Targów wystawy z udziałem rękodzielników z województwa zachodniopomorskiego oraz Kraju Związkowego Brandenburgia i Kraju Związkowego Meklemburgia Pomorze Przednie z Niemiec. Prezentowane było rękodzieło i rzemiosło artystyczne. Ekspozycje wystawców obejmowały malarstwo, plecionkarstwo, szydełkarstwo, dziewiarstwo, haft, koronkę, ceramikę, rzeźbę oraz wyrób biżuterii. Inspiracją do powstania wystawy było zainteresowanie unikatowym rękodzielnictwem skupionym na oryginalnej twórczości rękodzielników sąsiadujących ze sobą regionów.
 - Współorganizacja „Niemiecko-Polskiej Wystawy Rękodzielnictwa”.

W Domu Mieszkańca w IG Frauen & Familie Prenzlau we współpracy z ZODR w Barzkowicach corocznie organizowana jest „Niemiecko-Polska Wystawa Rękodzielnictwa Okolicznościowego Kobiet”. Nawiązuje ona do działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i partnerstwa obu krajów, jak również stymuluje pozyskiwanie alternatywnych źródeł dochodu, a jednocześnie promuje rękodzieło. Celem wystawy była promocja ponadgranicznej współpracy, zachowanie dziedzictwa kulturowego, a także promowanie twórców ludowych ze strony polskiej i niemieckiej.

- pokaz:

„Festiwal tradycyjnych potraw wigilijnych” - jak co roku w Barzkowicach odbyło się spotkanie wigilijne, w którym udział biorą przedstawicielki Kół Gospodyń Wiejskich oraz producenci produktów regionalnych i tradycyjnych z województwa zachodniopomorskiego. W trakcie spotkania uczestnicy wspólnie kolędowni przy świątecznym stole, opowiadali o swoich tradycjach wigilijnych i bożonarodzeniowych. Spotkanie wigilijne od zawsze było doskonałą okazją do propagowania dziedzictwa kulturowego związanego z tematyką Świąt Bożego Narodzenia, odgrywając ważną funkcję w kształtowaniu tradycji bożonarodzeniowych w polskich domach.

- stoiska doradcze:

- Piknik nad Odrą, w Szczecinie

W trakcie trwania pikniku na Wałach Chrobrego w Szczecinie na stoisku informacyjnym odbyła się kampania promocyjna „Odpoczywaj na wsi”, która miała na celu popularyzację i promocję agroturystyki i turystyki wiejskiej. Na stoisku udostępnione zostały materiały promocyjne: ulotki, broszury, mapy, katalogi, albumy oraz hity turystyki wiejskiej.

W ramach kampanii promocyjnej „Odpoczywaj na wsi” na stoisku informacyjnym promowane były gospodarstwa edukacyjne, odbyły się warsztaty rękodzielnicze z techniki decoupage oraz warsztaty rękodzielnicze dotyczące historycznych i współczesnych technik obróbki wełny.

- Giełda Ogrodnicza, w Koszalinie

Podczas trwania Giełdy Ogrodniczej, która odbyła się w Koszalinie, udzielane były bezpłatne porady dotyczące roślin uprawnych, ozdobnych, ich ochrony i pielęgnacji jak i porady dotyczące hodowli zwierząt.

- Organizacja stoiska informacyjnego ZODR w Barzkowicach - Bezpieczne Wakacje.

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zaprezentował ofertę dotyczącą promocji gospodarstw agroturystycznych i zagród edukacyjnych należących do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych.

- współdziałanie w licznych konkursach, w tym m.in.:

- „Nasze Kulinarne Dziedzictwo - Smaki Regionów”

Celem konkursu jest propagowanie i kultywowanie tradycyjnej regionalnej kuchni oraz wyszukiwanie i zachowanie receptur na dawne, nietypowe potrawy. Podczas etapu wojewódzkiego ww. konkursu, którego jesteśmy współorganizatorami wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego, wyłonione zostały produkty, które wzięły udział w finale krajowym konkursu, odbywającym się podczas targów Smaki Regionów w Poznaniu. Organizatorem konkursu była Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego w Warszawie.

- XV edycja ogólnopolskiego konkursu „Sposób na Sukces”

Celem konkursu „Sposób na Sukces”, była promocja rozwoju przedsiębiorczości, tworzenia miejsc pracy na obszarach wiejskich i miastach do 20 tys. mieszkańców, aktywizacja gospodarcza mieszkańców wsi, upowszechnianie informacji o wyróżnionych przedsięwzięciach gospodarczych, upowszechnianie wiedzy o sposobach pozyskiwania środków na dofinansowanie przedsięwzięć gospodarczych, promocja przedsięwzięć realizowanych w ramach inicjatywy Leader, promocja przedsięwzięć wykorzystujących w prowadzonej działalności odnawialne źródła energii.

Konkurs realizowany był przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie we współpracy z Ośrodkami Doradztwa Rolniczego.

- Konkurs wojewódzki - Agro-Eko-Turystyczny „Zielone Lato” 2015 – konkurs skierowany był do właścicieli gospodarstw rolnych prowadzących usługi agroturystyczne i właścicieli ośrodków, których gospodarstwa położone są na terenach wiejskich województwa zachodniopomorskiego. Celem konkursu był rozwój i promocja agroturystyki oraz turystyki wiejskiej, tworzenie nowych miejsc pracy oraz aktywne poszukiwanie alternatywnych źródeł dochodu przez mieszkańców wsi w ramach turystyki wiejskiej, w tym agroturystyki,

- podczas Targów Rolnych AGRO POMERANIA w Barzkowicach, w ramach dożynek organizowany był konkurs na „Najładniejszy wieniec dożynkowy”, w którym uczestniczyły sołectwa z całego województwa zachodniopomorskiego. Zaprezentowane zostały tradycyjne tańce i pieśni dożynkowego ceremoniału, po których delegacje zaprezentowały w uroczystym korowodzie wieńce dożynkowe. Celem konkursu było

kultywowanie, popularyzacja tradycji i twórczości ludowej, prezentacja dziedzictwa kulturowego oraz wyłonienie prac o wysokich walorach etnograficznych i artystycznych.

- współpraca z instytucjami krajów związkowych Brandenburgia i Meklemburgia Pomorze Przednie.

Podczas rozmów prowadzonych między partnerami i naszym Ośrodkiem dzielimy się informacjami o przedsiębiorczości w Polsce i w Niemczech, planujemy wspólne przedsięwzięcia, wymieniamy doświadczenia, które staramy się wdrażać wśród swoich mieszkańców. W ramach współpracy organizowana była Niemiecko-Polska Wystawa Rękodzielnictwa w Prenzlau, Międzynarodowa Wystawa Rękodzielnictwa w Barzkowicach, spotkanie w Prenzlau oraz spotkanie podczas Targów Rolnych AGRO POMERANIA w Barzkowicach.

Ponadto dział realizował zadania ciągle:

- doradztwo poprzez konsultacje udzielane rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich nt. wybranych działań PROW 2014-2020,
- doradztwo w zakresie pozarolniczej działalności, doradztwo na temat przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,
- doradztwo w zakresie możliwości dofinansowania infrastruktury związanej z turystyką wiejską,
- doradztwo w zakresie kategoryzacji Wiejskiej Bazy Noclegowej,
- doradztwo w zakresie podjęcia działalności turystycznej w gospodarstwie rolnym,
- doradztwo w zakresie zagród edukacyjnych,
- doradztwo w zakresie wznowienia działalności Kół Gospodyń Wiejskich,
- charakterystyka gospodarstw agroturystycznych i turystycznych prowadzona w formie informatora elektronicznego,
- statystyka gospodarstw agroturystycznych i turystycznych,
- prowadzenie i aktualizacja informatora dotyczącego Kół Gospodyń Wiejskich,
- prowadzenie i aktualizacja wykazu dotyczącego Lokalnych Grup Działania, Lokalnych Grup Rybackich,
- prowadzenie i aktualizacja informatora dotyczącego Stowarzyszeń Agroturystycznych,
- opracowywanie materiałów dydaktycznych (broszury, informacje),

- opracowywanie materiałów informacyjnych i szkoleniowych oraz artykułów w miesięczniku „Zachodniopomorski Magazyn Rolniczy”, a także na stronie www.zodr.pl

Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw w 2015 r. zajmował się organizacją oraz koordynacją wszelkich: szkoleń, pokazów, seminariów, konferencji i innych form upowszechniania na rzecz środowiska działającego w zakresie rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich organizowanych na terenie Ośrodka Doradztwa, jak również w Terenowych Zespołach Doradztwa. Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach uczestniczy w programie stażowym prowadzonym przez Urzędy Pracy. Przez cały rok organizowano i koordynowano przebieg praktyk studenckich i uczniowskich szkół średnich, nie tylko o profilu rolniczym, które odbywano w ZODR oraz naszych Terenowych Zespołach Doradców. Zasięgiem obejmując całe województwo zachodniopomorskie.

Do obowiązków wszystkich doradców należy stałe pogłębianie wiedzy i podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz gruntowna znajomość zagadnień o charakterze ogólnym i specjalistycznym. W kontekście realizacji doskonalenia zawodowego kadry doradczej dział czuwał nad rzetelnością i prawidłowym doбором uczestników poszczególnych szkoleń, aby zakres tych szkoleń spełniał potrzeby Ośrodka na 2016 r.

Dział koordynował wszystkie szkolenia chemizacyjne realizowane przez ZODR w Barzkowicach zarówno dla osób, które po raz pierwszy przystąpiły do szkolenia, jak i dla osób, które uzupełniały swoje kwalifikacje. Prowadziliśmy również obowiązkowe szkolenia dla dystrybutorów środków ochrony roślin w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin, integrowanej produkcji roślin oraz kurs obsługi kombajnów zbożowych.

Ponadto w 2015 roku dział koordynował realizację II etapu projektu szkoleniowego o zasięgu wojewódzkim finansowanego przez Fundację Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA szkoleń z Integrowanej Produkcji Roślin w ramach działania 111 „Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie”. Projekt skierowany do rolników dał możliwość bezpłatnego uzyskania uprawnień do integrowanej produkcji roślin oraz zakupu i stosowania środków ochrony roślin. Etap II zakończył się w marcu i obejmował dwa szkolenia, podczas których 52 osoby uzyskały powyższe uprawnienia.

Część poligraficzna działu zajmowała się opracowaniem merytorycznym, składem komputerowym, oprawą introligatorską oraz drukiem wydawnictw statutowych zleconych przez działy i TZD, oraz komercyjnych, zleconych z zewnątrz. Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach w 2015 r. wydał 30 broszur. W tym zakresie również

obowiązuje zasada elastycznego podejścia. Często bywa tak, że zapowiedź zmiany szczegółowych przepisów wykonawczych wstrzymuje druk broszury do momentu ukazania się nowelizacji. Nie wszystkie zaplanowane pozycje zostały wydane, uwzględniając wspomnianą już elastyczność działań i wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców obszarów wiejskich. Ponadto ZODR w Barzkowicach wydaje periodyk „Zachodniopomorski Magazyn Rolniczy” (średni nakład 1 numeru wynosi 3000 egz.), który rozprowadzany jest przez naszych doradców wśród rolników. Szczegółowe zestawienie wydanych broszur przedstawiono w tabelach zbiorczych.

8. Działalność doradcza ZODR w Barzkowicach w 2015 roku

Lp.	Nazwa realizowanego zadania	Forma realizacji	liczba zadań planowanych	liczba zadań zrealizowanych	liczba uczestników	Termin realizacji (kwartał)	Miejsce realizacji	Odbiorcy	Jednostki współpracujące	Źródło finansowania
1. Szkolenia dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich										
1	PDOiR - upowszechnianie odmian rekomendowanych do uprawy na terenie województwa zachodniopomorskiego	szkolenie	2	2	51	I kw.	Białogard, UG Grzmiaca	rolnicy	SDOO Białogard	ZODR
2	Zazielenienie w ramach WPR	szkolenie	114	123	2528	I,II,IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	ARiMR, UG Świdwin, UG Sławoborze, CK Połczyn, LGD Świdwin, UG Brzeżno, UG Rąbino	ZODR
3	Pakiet mleczny - zmiany w organizacji rynku mleka	szkolenie	3	3	52	II,IVkw.	Białogard, Będzino, Nowe Warpno	rolnicy, hodowcy bydła		ZODR
4	Dostosowanie gospodarstw rolnych do wymogów wzajemnej zgodności	szkolenie	25	25	285	II-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
5	BHP w gospodarstwie rolnym	szkolenie	33	37	597	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	KRUS, PIP, UG Sławoborze, UG Rąbino, UG Brzeżno	ZODR
6	Dobór odmian zbóż i rzepaku	szkolenie	12	7	57	I,III,IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
7	Technologia uprawy zbóż i rzepaku	szkolenie	15	15	226	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR, Syngenta Polska

8	Nawożenie i ochrona zbóż i rzepaku	szkolenie	16	22	412	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
9	Uprawa i ochrona kukurydzy w zależności od przeznaczenia plonu	szkolenie	1	1	37	III kw.	Storkowo, gmina Grzmiąca	rolnicy	BAYER, PIONEER	ZODR
10	Dobór odmian roślin okopowych w zależności od przeznaczenia plonu	szkolenie	1	2	31	I, IV kw.	UM Barwice	rolnicy	PMHZ Strzekęcín	ZODR
11	Technologia uprawy roślin okopowych	szkolenie	3	3	41	I-III kw.	Mechowo, Darłowo, Barwice	rolnicy		ZODR
12	Technologia uprawy i ochrona roślin bobowych, strączkowych i mieszanek z trawami	szkolenie	9	9	120	I-III kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	UG Świdwin	ZODR
13	Pielęgnacja i użytkowanie trwałych użytków zielonych	szkolenie	9	8	71	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
14	Pokazy nowoczesnych technologii	szkolenie	11	10	148	II-III kw.	Osina, Nowogard, Przybiernów, Barzkowice, Łęczyna, Storkowo, gmina Grzmiąca	rolnicy	BAYER, PIONEER	ZODR
15	Dobór odmian warzyw, technologia uprawy, nawożenie i ochrona	szkolenie	2	2	33	I-II kw.	Dygowo	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich		ZODR
16	Pielęgnacja i ochrona upraw wieloletnich	szkolenie	1	1	6	III kw.	Stepnica	rolnicy		ZODR
17	Cięcie drzew owocowych i ozdobnych	szkolenie	8	9	82	I,III,IV kw.	Stepnica, Będzino, Bobolice, Barlinek, Cisowo, Bełtno, Kowanowo	rolnicy		ZODR

18	Wapnowanie, stosowanie nawozów organicznych, użyźniaczy i poplonów w procesie poprawy jakości gleby	szkolenie	17	17	280	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	SCh-R w Koszalinie	ZODR
19	Integrowana ochrona roślin - uprawy rolnicze, sadownicze i warzywnicze	szkolenie	65	62	1029	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	WIORiN, Starostwo Powiatowe Świdwin	ZODR
20	Sprzedaż bezpośrednia w gospodarstwie ekologicznym - produkty produkcji podstawowej, przetwórstwo	szkolenie	1	1	47	II kw.	Nowogard	rolnicy		ZODR
21	Sprzedaż bezpośrednia w gospodarstwie rolnym - produkty produkcji podstawowej, przetwórstwo	szkolenie	7	6	118	I-IV kw.	Nowogard, Gryfino, Banie, Dygowo, Polanów, Bobolice	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	SANEPID	ZODR
22	Sprzedaż bezpośrednia produktów zwierzęcych	szkolenie	2	2	20	II,IV kw.	Kamień Pomorski, Postomino	rolnicy		ZODR
23	Ubój i produkcja mięsa na użytek własny	szkolenie	7	9	120	I,IV kw.	Stare Czarnowo, Mieszkowice, Trzcińsko Zdrój, Widuchowa, Kamień Pomorski, Postomino, Gwiazdowo	rolnicy	PIWet	ZODR
24	Dobór ras bydła mięsnego a wysoka jakość produkcji wołowiny kulinarnej	szkolenie	4	4	29	I,II,IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
25	Żywnienie trzody chlewnej	szkolenie	2	2	19	II,IV kw.	Sianów, Sławno	rolnicy		ZODR
26	Dobór ras trzody chlewnej a wysoka jakość wieprzowiny	szkolenie	1	1	8	II kw.	Nowogródek Pomorski	rolnicy		ZODR
27	Zasady utrzymania i żywienia krów wysokomlecznych	szkolenie	1	1	10	II kw.	TZD Łobez	rolnicy		ZODR

28	Aktualne zagadnienia w ramach IRZ	szkolenie	2	1	6	I kw.	Nowogródek Pomorski, Darłowo	rolnicy		ZODR
29	Szkody łowieckie	szkolenie	5	6	116	I-IV kw.	Tychowo, Kołobrzeg, Bobolice, Kamień Pomorski, Dębno	rolnicy	ZIR, koła łowieckie	ZODR
30	Nowości w produkcji warzywniczej	szkolenie	2	2	58	I,IV kw.	Barzkowice, Dobra Szczecińska	ogrodnicy	firmy współpracujące	sponsorzy, ZODR
		pokaz	1	1	11	IV kw.	Dobra	ogrodnicy		
31	Warsztaty Polowe	seminarium	2	2	132	II kw.	Barzkowice, Koszalin	rolnicy	SDOO, ZUT, firmy ochroniarskie i nawozowe	UMWZ, ZODR
32	Założenia programu rolnośrodowiskowego na lata 2014-2020	szkolenie	87	77	1627	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	ARiMR, UM Połczyn Zdrój, LGD Świdwin, UG Brzeżno	ZODR
33	Współczesna rola i znaczenie źródeł energii odnawialnej oraz pozyskanie środków finansowych na ten cel	szkolenie	2	2	51	III kw.	Barzkowice, powiat gryfiński	rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich studenci	ZUT	WFOŚiGW
34	Dopłaty do materiału siewnego	szkolenie	68	64	986	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	ARR, Starostwo Powiatowe Świdwin, UG Rąbino, UG Sławoborze, UG Brzeżno	ZODR
35	Zobowiązania rolników wobec Agencji Nasiennej	szkolenie	23	17	179	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
36	Gospodarka rolna na obszarze Natura 2000	szkolenie	8	8	111	II-IV kw.	Stare Czarnowo, Trzcińsko, Widuchowa, Moryń, Cedynia, Chojna, Osówko, Nowe Warpno	rolnicy		ZODR

37	Zasady prowadzenia upraw rolniczych, warzywniczych, sadowniczych i jagodowych w gospodarstwie ekologicznym	szkolenie	8	8	116	II,IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
38	Produkcja zwierzęca w gospodarstwie ekologicznym	szkolenie	2	2	17	I kw.	Stepnica, Mielno	rolnicy		ZODR
39	Znakowanie i etykietowanie produktów ekologicznych	szkolenie	1	2	24	II,IV kw.	Mielno			ZODR
40	Prowadzenie dokumentacji w gospodarstwie ekologicznym	szkolenie	24	27	239	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	jednostki certyfikujące	ZODR
41	Rolnictwo ekologiczne po 2014 roku	szkolenie	34	28	364	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
42	Alternatywne źródła energii i ich zastosowanie	szkolenie	11	9	148	II-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
43	Wykorzystanie odpadów z biogazowni do celów rolniczych	szkolenie	1	1	23	I kw.	Złocieniec	rolnicy		
44	Technologia uprawy i wykorzystanie roślin energetycznych	szkolenie	1	1	17	IV kw.	Daszewo			ZODR
45	Odnawialne Źródła Energii - projekt Prosument	konferencja	1	1	50	I kw.	województwo zachodniopomorskie	samorząd terytorialny, przedsiębiorcy, rolnicy	ZUT	FDPA
46	Odnawialne Źródła Energii - projekt Prosument	szkolenie	3	2	22	IV kw.	województwo zachodniopomorskie	doradcy	ZUT, BOŚ	FDPA
47	Forum Rolników Ekologicznych	forum	1	1	121	IV kw.	Barzkowice	rolnicy ekologiczni	SPŻME Ekoland	UMWZ

48	Ocena wartości użytkowej i hodowlanej bydła w woj. zachodniopomorskim	seminarium	1	1	97	I kw.	Barzkowice	hodowcy	ZODR, SzZHB, PFHBiPM	ZODR
49	Odnawialne Źródła Energii - zielone dachy	seminarium	2	2	33	II kw.	Koszalin, Karwice	mieszkańcy obszarów wiejskich	x	WFOŚiGW
50	Bioasekuracja jako metoda zabezpieczenia stada przed chorobami	seminarium	1	1	26	IV kw.	Koszalin	hodowcy	x	ZODR
51	Podniesienie wiedzy rolników w zakresie zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych PL-FADN	szkolenie	2	2	16	I,IV kw.	Dębice, Korytowo	rolnicy		ZODR, IERiGŻ
52	Kredyty w rolnictwie	szkolenie	17	12	182	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	banki, Starostwo Powiatowe Świdwin, UG Brzeżno	ZODR
53	Ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym	szkolenie	18	17	212	I,II,IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	firmy ubezpieczeniowe, PZU	ZODR
54	Prowadzenie działalności agroturystycznej	szkolenie	7	6	80	I-II kw.	województwo zachodniopomorskie	mieszkańcy obszarów wiejskich, rolnicy	Urząd Skarbowy, Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna	ZODR
55	PROW 2014-2020 - cele i priorytety Programu	szkolenie	122	140	2493	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	ARiMR, Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe Świdwin, UM Świdwin, UG	ZODR
56	Produkty tradycyjne i regionalne - uregulowania formalno-prawne; sprzedaż w gospodarstwie	szkolenie	4	8	106	I,II,IV kw.	województwo zachodniopomorskie	mieszkańcy obszarów wiejskich, KGW, wytwórcy produktów tradycyjnych i regionalnych	Urząd Marszałkowski	ZODR

57	Zagroda edukacyjna - propozycja dla gospodarstw rolnych	szkolenie	5	4	66	II,IV kw.	województwo zachodniopomorskie	mieszkańcy obszarów wiejskich, stowarzyszenia agroturystyczne	kwaterodawcy, stowarzyszenia agroturystyczne	ZODR
58	Przetwórstwo na poziomie gospodarstwa rolnego warunkiem dywersyfikacji dochodu rodzin rolniczych (zboża, owoce, mięso i mleko) oraz podstawy sprzedaży bezpośredniej	szkolenie	3	3	161	I-III kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy, leśnicy, domownicy	CDR O/Radom	CDR O/Radom
59	Płatności bezpośrednie i wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, płatności rolnośrodowiskowe	szkolenie	36	51	1174	I,II,IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	ARiMR	ZODR
60	Dożynki gminne, sołeckie, powiatowe	stoisko informacyjne	49	50	207	III kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich	urzędy gmin	ZODR
61	XXVIII Barzkowickie Targi Rolne Agro Pomerania 2015	wyjazd studyjny	60	72	2483	III kw.	Barzkowice	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	urzędy gmin	ZODR
62	XV Białogardzkie Dni Pola i Doradztwa Rolniczego	seminarium	1	1	113	II kw.	Białogard	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich		ZODR
63	Gospodarowanie na obszarach OSN	szkolenie	4	5	77	II-IV kw.	Banie, Stare Czarnowo, Chrapowo	rolnicy, mieszkańcy wsi i miast		Stacja Chemiczno Rolnicza
64	Dokumentacja HACAP w rolnictwie	szkolenie	2	2	34	I kw.	TZD Kamień			ZODR
65	Dokumentacja przy produkcji pasz na użytek własny	szkolenie	2	2	33	I-II kw.	TZD Kamień			ZODR
66	Pokazy nowoczesnych technologii - Agro Show Bednary	wyjazd studyjny	10	9	192	III kw.	Bednary	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich		ZODR

67	Dopłaty bezpośrednie do gruntów rolnych	szkolenie	6	7	146	I kw.	Biesiekierz, Parnowo, gmina Biesiekierz, Mielno, Będzino, Manowo, Świeszyno	rolnicy		ZODR
68	Lubuskie Targi Rolnicze Glisno	wyjazd studyjny	1	1	48	II kw.	Glisno	rolnicy		ZODR
69	Alternatywne źródła dochodu	szkolenie	1	0	0	IV kw.	Choszczno	mieszkańcy obszarów wiejskich		ZODR
70	Nowości odmianowe warzyw gruntowych	pokaz	1	1	19	III kw.	SDOO	ogrodnicy		ZODR
71	Twarożek ricotta jako produkt uboczny przy produkcji serów podpuszczkowych	szkolenie	1	1	10	II kw.	Skolwin	kobiety		ZODR
72	Wiosenne cięcia krzewów ozdobnych	szkolenie	1	1	10	II kw.	Szczecin	mieszkańcy		ZODR
73	Cięcie prześwietlające, korygujące krzewów ozdobnych	pokaz	1	1	10	II kw.	Szczecin	mieszkańcy		ZODR
74	Jesienne cięcie prześwietlające krzewów ozdobnych	pokaz	1	1	9	IV kw.	Szczecin	mieszkańcy		ZODR
75	Zimowe żywienie krów mlecznych	szkolenie	1	1	12	IV kw.	Nowe Warpno	hodowcy bydła		ZODR
76	Żywienie rodziny w okresie zimowym	szkolenie	1	1	12	IV kw.	gmina Police	mieszkańcy		ZODR
77	Gminny konkurs na palmę wielkanocną	konkurs	1	1	17	I kw.	Kołbaskowo	mieszkańcy		ZODR
78	Konkurs wieńców dożynkowych	konkurs	7	4	37	III kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	UG, UM, Starostwo Powiatowe Szczecinek	ZODR, UG
79	Jesienne cięcie roślin ozdobnych i owocowych	szkolenie	1	1	9	IV kw.	Szczecin	mieszkańcy		ZODR

80	Uprawa ziół, dobór, technologia, przydatność	szkolenie	1	1	8	III kw.	Dobra	ogrodnicy		ZODR
		pokaz	1	1	8	III kw.	Dobra	ogrodnicy		ZODR
81	Ogród w kwiatkach	szkolenie	1	1	11	III kw.	Dobra	ogrodnicy		ZODR
		pokaz	1	1	11	III kw.	Dobra	ogrodnicy		ZODR
82	Dopłaty obszarowe - zazielenienie	warsztaty	10	10	115	II kw.	Rusinowo, Sławoborze, Połczyn, Świdwin, Brzeżno, Rąbino	rolnicy	UG,LGD	ZODR
83	Wypełnianie i prowadzenie dokumentacji do jednostek certyfikujących	warsztaty	2	2	22	II kw.	Połczyn		UM Połczyn	ZODR
84	Działanie rolnośrodowiskowo-klimatyczne w ramach PROW 2014-2020	szkolenie	1	6	169	I, IV kw.	Rąbino		UG Rąbino	ZODR
85	Płatności dla rolników kwalifikujących się do wsparcia w ramach systemu dla małych gospodarstw (przekazywanie małych gospodarstw - płatności dla rolników)	szkolenie	1	1	55	IV kw.	Rąbino		UG Rąbino	ZODR
86	Restrukturyzacja "małych gospodarstw" w ramach PROW 2014-2020	szkolenie	1	2	37	IV kw.	Rąbino, Mierzynek		UG Rąbino	ZODR
87	Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności	warsztaty	5	5	46	IV kw.	Połczyn, Świdwin, Lekowo, Brzeżno, Połczyn Zdrój		CK Połczyn, LGD Świdwin, UG Świdwin, UM Połczyn, UG Brzeżno	ZODR
88	Odnawialne źródła Energii	szkolenie	1	1	14	II kw.	Sławoborze		UG Sławoborze	ZODR
89	Zarządzanie gospodarstwem rolnym ze szczególnym uwzględnieniem korzyści z prowadzenia rachunkowości w gospodarstwie rolnym	szkolenie	9	9	155	I-II kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	FAPA	FAPA
90	Zalesianie gruntów rolnych w ramach PROW 2014-2020	szkolenie	2	2	42	I-III kw.	Rąbino, Sławoborze	rolnicy	UG Rąbino, UG Sławoborze	ZODR

91	Dopłaty obszarowe w 2015 r.	szkolenie	6	8	199	I-II kw.	Miroslawiec, Tuczno, Walcz, Człopa	rolnicy	ARiMR	
92	Międzynarodowe Targi Poznańskie Polagra 2015	wyjazd studyjny	4	4	19	III kw.	Poznań	rolnicy		ZODR
93	Pokazy nowoczesnych technologii - Penkum	wyjazd studyjny	2	0	0	II-III kw.	Penkum	rolnicy		
94	Marketing w agroturystyce	szkolenie	1	1	12	IV kw.	Barzkowice	kwaterodawcy	gospodarstwa agroturystyczne	ZODR
95	Technologia produkcji ziemniaków jadalnych i przemysłowych	szkolenie	1	1	16	II kw.	Strzekęcin	rolnicy	PMHZ Strzekęcin sp. z o.o.	PMHZ Strzekęcin sp. z o.o.
96	Zasoby genetyczne ziemniaka w Banku genów In Vitro w IHAR-PIB Bonin oraz pokaz kolekcji polowej ok. 150 odmian ziemniaków	szkolenie	1	1	24	II kw.	Bonin	rolnicy	IHAR - PIB Bonin	IHAR - PIB Bonin

W punkcie 1. *Szkolenia dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich* zrealizowano następujące formy szkoleniowe:

szkolenia – 939 szt.

pokazy – 6 szt.

warsztaty – 17 szt.

forum – 1 szt.

seminarium – 7 szt.

stoisko informacyjne – 50 szt.

konkurs – 5 szt.

konferencja – 1 szt.

2. Działalność informacyjna wspierająca rozwój produkcji rolniczej

1	PDOiR - upowszechnianie odmian rekomendowanych do uprawy na terenie województwa zachodniopomorskiego	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	518	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
2	Zazielenienie w ramach WPR	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	8457	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
3	Pakiet mleczny - zmiany w organizacji rynku mleka	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	378	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
4	Dostosowanie gospodarstw rolnych do wymogów wzajemnej zgodności	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	1967	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
5	BHP w gospodarstwie rolnym	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	1422	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
6	Dobór odmian zbóż i rzepaku	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	736	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
7	Technologia uprawy zbóż i rzepaku	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	1626	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
8	Nawożenie i ochrona zbóż i rzepaku	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	1878	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
9	Uprawa i ochrona kukurydzy w zależności od przeznaczenia plonu	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	73	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
10	Dobór odmian roślin okopowych w zależności od przeznaczenia plonu	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	117	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
11	Technologia uprawy roślin okopowych	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	232	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
12	Nawożenie i ochrona roślin okopowych	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	128	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR

13	Technologia uprawy i ochrona roślin bobowych, strączkowych i mieszanek z trawami	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	625	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
14	Pielęgnacja i użytkowanie trwałych użytków zielonych	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	640	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
15	Pokazy nowoczesnych technologii	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	181	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
16	Dobór odmian warzyw, technologia uprawy, nawożenie i ochrona	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	145	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
17	Pielęgnacja i ochrona upraw wieloletnich	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	466	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
18	Cięcie drzew owocowych i ozdobnych	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	273	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
19	Wapnowanie, stosowanie nawozów organicznych, użyźniaczy i poplonów w procesie poprawy jakości gleby	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	945	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
20	Grupy producenckie - tworzenie i funkcjonowanie	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	142	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
21	Integrowana ochrona roślin - uprawy rolnicze, sadownicze i warzywnicze	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	1933	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
22	Sprzedaż bezpośrednia w gospodarstwie rolnym - produkty produkcji podstawowej, przetwórstwo	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	350	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
23	Sprzedaż bezpośrednia produktów zwierzęcych	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	199	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
24	Ubój i produkcja mięsa na użytek własny	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	280	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
25	Produkcja kiszonek wysokiej jakości z użytków zielonych i gruntów ornych	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	136	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR

26	Dobór ras bydła mięsnego a wysoka jakość produkcji wołowiny kulinarnej	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	275	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
27	Żywnienie trzody chlewnej	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	162	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
28	Dobór ras trzody chlewnej a wysoka jakość wieprzowiny	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	92	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
29	Zasady utrzymania i żywienia krów wysokomlecznych	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	338	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
30	Chów drobiu według wymogów Unii Europejskiej	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	45	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
31	Aktualne zagadnienia w ramach IRZ	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	348	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
32	Rolnictwo precyzyjne	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	95	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
33	Szkody łowieckie	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	819	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
34	Podstawowe zagadnienia z zakresu akwakultury	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	30	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
35	Konferencja technologiczna	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	46	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
36	Nowości w produkcji warzywniczej	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	109	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
37	Założenia programu rolnośrodowiskowego na lata 2014-2021	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	2964	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
38	Alternatywne źródła energii i ich zastosowanie	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	230	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
39	Dopłaty do materiału siewnego	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	962	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR

40	Zobowiązania rolników wobec Agencji Nasiennej	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	753	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
41	Gospodarka rolna na obszarze Natura 2000	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	521	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
42	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	183	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
43	Gospodarka komunalna na obszarach wiejskich	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	43	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
44	Zasady prowadzenia upraw rolniczych, warzywniczych, sadowniczych i jagodowych w gospodarstwie ekologicznym	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	566	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
45	Produkcja zwierzęca w gospodarstwie ekologicznym	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	189	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
46	Chów drobiu metodami ekologicznymi	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	51	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
47	Produkcja jaj w gospodarstwie ekologicznym	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	32	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
48	Znakowanie i etykietowanie produktów ekologicznych	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	18	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
49	Prowadzenie dokumentacji w gospodarstwie ekologicznym	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	1386	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
50	Rolnictwo ekologiczne po 2014 roku	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	1359	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
51	Alternatywne źródła energii i ich zastosowanie	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	189	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR

52	Wykorzystanie odpadów z biogazowni do celów rolniczych	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	35	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
53	Ochrona środowiska na obszarach wiejskich	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	405	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
54	Technologia uprawy i wykorzystanie roślin energetycznych	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	95	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
55	Odnawialne Źródła Energii - projekt Prosument	wyjazd studyjny	1	1	15	III-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	samorząd terytorialny, przedsiębiorcy, rolnicy	ZUT	FDPA
56	Odnawialne Źródła Energii - projekt Prosument	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	113	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	samorząd terytorialny, przedsiębiorcy, rolnicy	ZUT	FDPA
57	Ryszard Karaś – Nowe odmiany zbóż	broszura	1	x	x	IV kw.	Barzkowice	rolnicy	x	ZODR
58	Ryszard Karaś, Stanisław Zarzycki – Charakterystyka odmian zbóż na polach demonstracyjnych	broszura	1	1	x	IV kw.	Barzkowice	rolnicy	x	ZODR
59	Ryszard Jasiński -"Jakość i dostęp do wody pitnej ważnym elementem zdrowia i ochrony zwierząt"	broszura	1	1	x	IV kw.	Barzkowice	rolnicy	x	UMWZ
60	Marian Marynowski - Prosument jako producent i odbiorca energii elektrycznej	broszura	1	1	x	IV kw.	Barzkowice	rolnicy	x	ZODR
61	Ewa Mikołajczyk - Przyczyny i profilaktyka biegunek u cieląt	broszura	1	1	x	IV kw.	Barzkowice	rolnicy	x	ZODR
62	Sylwia Boczulak - Zadrzewienia śródpolne, aleje	broszura	1	1	x	IV kw.	Barzkowice	rolnicy	x	ZODR
63	Małgorzata Olszak - Minimalne warunki utrzymania świń	broszura	1	1	x	IV kw.	Barzkowice	rolnicy	x	ZODR

64	Ryszard Jasiński - Zmiany w organizacji rynku mleka - Pakiet Mleczny	broszura	1	1	x	IV kw.	Barzkowice	rolnicy	x	ZODR
65	Ryszard Jasiński - "Produkcja pasz i żywienie zwierząt w świetle przepisów o ochronie zwierząt"	broszura	1	1	x	IV kw.	Barzkowice	rolnicy	x	UMWZ
66	Aleksandra Kołodziej - "Nowe rośliny energetyczne"	broszura	1	1	x	IV kw.	Barzkowice	rolnicy	x	ZODR
67	Odnawialne Źródła Energii - zielone dachy	wyjazd studyjny	1	1	6	II kw.	Koszalin	mieszkańcy obszarów wiejskich	x	WFOŚiGW
68	Pokaz Zwierząt Hodowlanych	pokaz	1	1	10	III kw.	Barzkowice	hodowcy, mieszkańcy obszarów wiejskich	Związki Hodowców, ZIR, RZZ	ZODR
69	Wystawa bydła mlecznego	wystawa	1	1	10	III kw.	Barzkowice	hodowcy, mieszkańcy obszarów wiejskich	SzZHB, PFHBiPM	ZODR, SzZHB, PFHBiPM
70	Wystawa bydła mięsnego	wystawa	1	1	12	III kw.	Barzkowice	hodowcy, mieszkańcy obszarów wiejskich	Związek Hodowców Drobnego Inwentarza	ZODR, ZHDI
71	Wystawa ptaków hodowlanych i ozdobnych oraz królików	wystawa	1	1	28	III kw.	Barzkowice	hodowcy, mieszkańcy obszarów wiejskich	Związek Hodowców Drobnego Inwentarza	ZODR, ZHDI
72	Konkurs młodego hodowcy	konkurs	1	1	16	III kw.	Barzkowice	hodowcy, mieszkańcy obszarów wiejskich	SzZHB, PFHBiPM	ZODR, SzZHB, PFHBiPM
73	Połowe pokazy pracy maszyn	pokaz	3	2	25	III kw.	Barzkowice, Stary Klukom	producenci rolni	firmy maszynowe	sponsorzy, ZODR
74	Wykaz podmiotów skupowych	wykaz	1	x	x	I-IV kw.	Barzkowice	producenci rolni	x	ZODR
75	Wykaz adresowy zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego	wykaz	1	x	x	I-IV kw.	Barzkowice	producenci rolni	x	ZODR

76	Metody doskonalenia postępu genetycznego i ochrony zwierząt - Brandenburgia	wyjazd studyjny	1	1	50	III kw.	Koszalin	hodowcy bydła	SzZHB, PFHBiPM	UMWZ
77	Zasady prowadzenie rolnictwa ekologicznego: Propagowanie ekologicznych metod produkcji rolniczej w praktyce. Certyfikacja	wyjazd studyjny	1	1	47	II kw.	Barzkowice	rolnicy ekologiczni	x	UMWZ
78	Edukacja Ekologiczna w ramach działania Barzkowickiego Ośrodka Edukacji Ekologicznej	warsztaty	10	21	797	II-IV kw.	Barzkowice	dzieci i młodzież, zainteresowane osoby	x	WFOŚiGW
78	Edukacja Ekologiczna w ramach działania Barzkowickiego Ośrodka Edukacji Ekologicznej	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	51	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	dzieci i młodzież, zainteresowane osoby	x	WFOŚiGW
78	Edukacja Ekologiczna w ramach działania Barzkowickiego Ośrodka Edukacji Ekologicznej	pokaz	4	8	1008	II-IV kw.	Barzkowice		x	WFOŚiGW
79	XIV Edycja Konkursu Wiedzy Ekologicznej	konkurs	1	1	57	I-IV kw.	Barzkowice	młodzież		UMWZ
80	Prowadzenie wykazu producentów przydomowych oczyszczalni ścieków - aktualizacja w zakresie nowych technologii	rejestr	1	1	x	I-IV kw.	Barzkowice	x	x	ZODR
81	Rolnictwo ekologiczne w woj. zachodniopomorskim oraz stan produkcji ekologicznej - analiza danych	rejestr	1	1	x	I-IV kw.	Barzkowice	x	x	ZODR
82	Płatności bezpośrednie i wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, płatności rolnośrodowiskowe	rejestr wniosków	1	1	7473	I-II kw.	x	x	x	ZODR
83	Rejestr pomiarów meteorologicznych	rejestr	1	1	x	I-IV kw.	Barzkowice			ZODR

84	Bezpieczne Gospodarstwo Rolne	konkurs	2	3	45	II-IV kw.	Koszalin, Szczecin	rolnicy	KRUS	ZODR
85	Najlepszy producent i Hodowca Trzody Chlewnej	konkurs	1	0	0	I-IV kw.	Koszalin	rolnicy	Miesięcznik Trzoda Chlewna	ZODR
86	Hodowca Roku 2014 Bydła Mlecznego	konkurs	1	1	2	III-IV kw.	Koszalin	rolnicy	Miesięcznik Bydło	ZODR
87	Najlepsze gospodarstwo ekologiczne	konkurs	1	0	0	I-IV kw.	Barzkowice	rolnicy	CDR Radom	UMWZ, ARR
88	Mistrz Agroligi	konkurs	1	1	4	I-IV kw.	Koszalin	rolnicy	CDR Brwinów	CDR Brwinów
89	W ryczącej perspektywie	konkurs	1	0	0	I-IV kw.	Barzkowice	młodzież	sponsorzy	UMWZ
90	kalkulacje rolnicze	broszura	2	1	x	I,IV kw.	Barzkowice	doradcy, rolnicy		ZODR
91	kalkulacje specjalistyczne	broszura	1	1	x	IV kw.	Koszalin	doradcy, rolnicy		ZODR
92	Dni Pola - nowe technologie w uprawie zbóż i rzepaku	wyjazd studyjny	1	4	136	II kw.	Łęczyna, Gaj Mały	rolnicy		Syngenta, Bayer Crop Science
93	Festyn rodzinny	stoisko informacyjne	1	3	0	II-III kw.	Barnimie, Pomietów	mieszkańcy wsi i miast		
94	VIII Dzień Warzyw gruntowych	stoisko informacyjne	1	1	0	III kw.	SDOO Dąbie	ogrodnicy		
95	Dzień Otwarty CEO	stoisko informacyjne	1	1	0	II kw.	CEO Zdroje	ogrodnicy		
96	Dzień chryzantemy	stoisko informacyjne	1	1	0	IV kw.	CEO Zdroje	mieszkańcy miasta i okolicznych gmin		
97	Leszcz - biesiada rybna, targi	stoisko informacyjne	1	1	0	III kw.	Nowe Warpno	mieszkańcy gmin o okolic		

98	Praktyczne wypełnianie wniosków	warsztaty	7	8	61	II kw.	Nowe Laski, Świerczyna, Kosobudy, Warnięg, Ostrowice, Czaplonek, Kalisz Pomorski	rolnicy		
99	Olimpiada wiedzy o odnawialnych źródłach energii	olimpiada	1	1	29	IV kw.	Barzkowice	młodzież	WFOŚiGW	WFOŚiGW
100	Ryszard Jasiński - Pakiet mleczny	ulotka	1	1	x	I kw.	Koszalin	producenci mleka	ARR	ZODR
101	Izabella Dudzińska-Krawczyk - Agroturystyka zgodna z prawem	broszura	1	1	x	I kw.	Koszalin	doradcy, rolnicy		ZODR
102	Izabella Dudzińska-Krawczyk - Projektowanie ogrodów	broszura	1	1	x	II kw.	Koszalin			ZODR
103	Andrzej Czerwiński - Restrukturyzacja i wspieranie rozwoju gospodarstw rolnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	broszura	1	1	x	II kw.	Koszalin			ZODR
104	Andrzej Czerwiński - LEADER 2014-2020. Realizacja operacji w ramach Lokalnych Strategii Rozwoju	broszura	1	1	x	III kw.	Koszalin			ZODR
105	Grażyna Falandysz - Surówki, sałatki - zdrowe i smaczne	broszura	1	1	x	I kw.	Barzkowice	doradcy, rolnicy		ZODR
106	Grażyna Falandysz - Praktyczne porady domowe - wznowienie	broszura	1	1	x	I kw.	Barzkowice	doradcy, rolnicy		ZODR
107	Grażyna Falandysz - Bogactwo natury - zioła	broszura	1	1	x	I kw.	Barzkowice	doradcy, rolnicy		ZODR
108	Beata Janiszewska - Rośliny w naszej przestrzeni	broszura	1	1	x	IV kw.	Barzkowice			ZODR
109	Grażyna Falandysz - Grill - smakołyki z rusztu	broszura	1	1	x	III kw.	Barzkowice	doradcy, rolnicy		ZODR

110	Marcelina Kucharska - Produkty lokalne, regionalne, tradycyjne województwa zachodniopomorskiego	broshura	1	1	x	I kw.	Barzkowice	doradcy, rolnicy	ZODR
111	Ewelina Gielmuda, Ewelina Pawłowicz, Izabella Dudzińska-Krawczyk, Marcelina Kucharska - Wypoczynek na zachodniopomorskiej wsi	broshura	1	1	x	IV kw.	Barzkowice		ZODR
112	Monika Rybicka - Ciasta, ciasteczka	broshura	1	1	x	I kw.	Barzkowice	doradcy, rolnicy	ZODR
113	Monika Rybicka - Serniki pieczone i na zimno	broshura	1	1	x	II kw.	Barzkowice		ZODR
114	Ewelina Gielmuda - Przedsiębiorczość wsi zachodniopomorskiej	broshura	1	1	x	IV kw.	Barzkowice		ZODR
115	Ewelina Pawłowicz - Pierwsze kroki w prowadzeniu działalności agroturystycznej	broshura	1	1	x	I kw.	Barzkowice	doradcy, rolnicy	ZODR
116	Zachodniopomorski Magazyn Rolniczy	periodyk	1	1	x	I-IV kw.	Barzkowice	doradcy, rolnicy	ZODR

W punkcie 2. *Działalność informacyjna wspierająca rozwój produkcji rolniczej* zrealizowano następujące formy szkoleniowe:

pokaz – 11 szt.

warsztaty – 29 szt.

wyjazd studyjny – 8 szt.

stoisko informacyjne – 7 szt.

konkurs – 7 szt.

olimpiada 1 szt.

wystawa – 3 szt.

udzielono 36 351 porad

broshury – 6 tytułów

ulotka – 1 tytuł

periodyk – 10 wydań

3. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

1	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej, m.in. VAT w rolnictwie, podatek dochodowy, rolny, leśny, od nieruchomości, analiza ekonomiczna gospodarstwa. Rachunek ekonomiczny, rachunkowość gospodarstw	szkolenie	6	3	34	I,IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
2	System opodatkowania działalności rolniczej w tym: - podatek dochodowy, podatek VAT, podatek z działów specjalnych produkcji rolnej, zwrot podatku akcyzowego za olej napędowy	szkolenie	4	2	34	II,III kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
3	Procedury obowiązujące gospodarstwa rolne w zakresie szacowania strat w wyniku klęsk	szkolenie	5	3	57	I,IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	ZUW	ZODR
4	Szacowanie strat w wyniku klęsk	broszura	1	1	x	III kw.	Barzkowice	doradcy, rolnicy	ZUW	ZODR, ZUW
5	Staż absolwencki	staż	5	7	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	absolwenci szkół średnich i uczelni wyższych	PUP	PUP
6	Organizacja i koordynacja praktyk uczniów szkół średnich i studentów uczelni wyższych	praktyki	10	16	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	absolwenci szkół średnich i uczelni wyższych	szkoły średnie, uczelnie wyższe	ZODR
7	Szkolenie w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin - szkolenie podstawowe	szkolenie	2	3	69	I-II kw.	Barzkowice, O/Koszalin	osoby zajmujące się obrotem i konfekcjonowaniem środków ochrony roślin	WIORiN	uczestnicy
8	Szkolenie w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin - szkolenie uzupełniające	szkolenie	4	1	28	I kw.	Barzkowice, O/Koszalin	osoby zajmujące się obrotem i konfekcjonowaniem środków ochrony roślin	WIORiN	uczestnicy

9	Szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie - szkolenie podstawowe	szkolenie	3	10	291	I,II,IV kw.	Stargard, Barzkowice, O/Koszalin	rolnicy	WIORiN	uczestnicy
10	Szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie - szkolenie uzupełniające	szkolenie	23	5	126	I,IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	SDOO Białogard, WIORiN, FAPA	FAPA
11	Obsługa kombajnów zbożowych	kurs	2	3	92	I-II kw.	Barzkowice, O/Koszalin	rolnicy		uczestnicy
12	Integrowana produkcja roślin	szkolenie	3	2	56	I kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	FAPA, WIORiN, CDR O/Radom	ZODR
13	Stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem zasad integrowanej ochrony w województwie zachodniopomorskim	szkolenie	51	36	1048	I-II kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	FAPA	FAPA, ZODR

W punkcie 3. *Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich* zrealizowano następujące

formy szkoleniowe:

szkolenia – 65 szt.

kurs – 3 szt.

wydano 1 tytuł broszury.

4. Pomoc rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych										
1	Wnioski o płatności bezpośrednie	wnioski	bezpośrednio zgłaszane	9570	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie		x	ZODR
2	Wnioski o dopłaty do materiału siewnego	wnioski	bezpośrednio zgłaszane	361	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie		x	ZODR
3	Plany rolnośrodowiskowe	plany	bezpośrednio zgłaszane	1696	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie		x	ZODR
4	Plany nawozowe	plany	bezpośrednio zgłaszane	264	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie		x	ZODR
5	Komisja kłękowa	komisje kłękowe	bezpośrednio zgłaszane	126	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	doradcy, rolnicy	ZUW, jednostki samorządu terytorialnego	ZODR
		wnioski kłękowe	bezpośrednio zgłaszane	136	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	doradcy, rolnicy	ZUW, jednostki samorządu terytorialnego	ZODR

W punkcie 4. Pomoc rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych udzielono 11 891 porad.

5. Analiza rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie										
1	Postępy prac polowych	monitoring	1	1	x	I-IV kw.	Barzkowice			ZODR
2	Zbieranie danych do "Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej"	informator ekonomiczny	104	104	x	I-IV kw.	Barzkowice	doradcy, rolnicy		ZODR
3	Zestawienie cen skupu podstawowych produktów rolnych oraz cen środków do produkcji i usług rolniczych	zestawienie	12	12	x	I-IV kw.	Barzkowice	doradcy, rolnicy	CDR Brwinów	ZODR

4	Udostępnianie informacji z giełd i rynków rolnych	zestawienie	10	12	x	I-IV kw.	Barzkowice	doradcy, rolnicy	MRiRW	ZODR
5	Przebieg zmienności cen	analiza	10	12	x	I-IV kw.	Barzkowice	doradcy, rolnicy		ZODR
6	Relacje cen produktów rolnych	analiza	1	1	x	IV kw.	Barzkowice	doradcy, rolnicy		ZODR

6. Doświadczalnictwo odmianowe w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego

1	Odmiany zbóż zalecane do uprawy w warunkach województwa zachodniopomorskiego	szkolenie	7	7	94	III-IV kw.	Widuchowa, Trzcińsko, Łobez, Resko, Węgorzyno, Dobra, Radowo Małe	rolnicy		ZODR
2	Przygotowanie i prowadzenie kolekcji roślin ozdobnych w ogrodzie ZODR w Barzkowicach (konsultacje, prowadzenie obserwacji) - min. 1500 taksonów roślin ozdobnych	kolekcja odmian	1	1	x	I-IV kw.	Barzkowice	mieszkańcy obszarów wiejskich, zwiedzający	firmy nasienne	ZODR
3	Przygotowanie i prowadzenie kolekcji warzyw w ogrodzie ZODR w Barzkowicach (konsultacje, prowadzenie obserwacji)- 0,70 ha min. 200 odmian	kolekcja odmian	1	1	x	I-IV kw.	Barzkowice	mieszkańcy obszarów wiejskich, zwiedzający	firmy nasienne	ZODR
4	Prowadzenie uprawy sadowniczej – 0,30 ha	kolekcja odmian	1	1	x	I-IV kw.	Barzkowice	mieszkańcy obszarów wiejskich, zwiedzający	brak	ZODR
5	Prowadzenie pola wdrożeniowego (ok. 38 ha)	kolekcja odmian	1	1	x	I-IV kw.	Barzkowice	mieszkańcy obszarów wiejskich, zwiedzający	firma nawozowa	ZODR
6	Poletka demonstracyjne – ok. 1,4 ha	kolekcja odmian	1	1	x	I-IV kw.	Barzkowice	mieszkańcy obszarów wiejskich, zwiedzający	firma nawozowa	ZODR
7	Biosurowcowy Ogród Dydaktyczny – około 0,12 ha, ok. 80 gatunków roślin	kolekcja odmian / doradztwo	1	1	x	I-IV kw.	Barzkowice	mieszkańcy obszarów wiejskich, zwiedzający	firma nawozowa	ZODR

7. Działalność upowszechniająca metody produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska										
1	XXVIII Barzkowickie Targi Rolne Agro Pomerania 2015	stoisko informacyjne	1	1	393	III kw.	Barzkowice	mieszkańcy obszarów wiejskich, zwiedzający	x	ZODR
2	Zachodniopomorska Wystawa Koni Hodowlanych XXVIII Barzkowickie Targi Rolne Agro Pomerania 2015	pokaz	1	1	40	III kw.	Barzkowice	rolnicy		ZODR
3	Zawody jeździeckie w skokach przez przeszkody XXVIII Barzkowickie Targi Rolne Agro Pomerania 2015	konkurs	1	1	67	III kw.	Barzkowice	rolnicy		ZODR
4	XIII Jesienny Jarmark Wsi Zachodniopomorskiej "Złota Dynia" 2015	stoisko informacyjne	1	1	12	III kw.	Morzyczyn	mieszkańcy województwa		ZODR

W punkcie 7. *Działalność upowszechniająca metody produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska* zrealizowano następujące formy szkoleniowe:

pokaz – 1 szt.

stoisko informacyjne – 2 szt.

konkurs – 1 szt.

8. Działalność na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego										
1	ABC Rolnictwa	warsztaty	10	10	363	II kw.	Barzkowice	dzieci	WFOŚiGW	ZODR
2	Tradycje wielkanocne - zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi - warsztaty rękodzielnicze	warsztaty	36	36	362	I-II kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich, koła gospodyń wiejskich	koła gospodyń wiejskich	ZODR

3	Tradycje bożonarodzeniowe - zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi - warsztaty rękodzielnicze	warsztaty	42	47	500	IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich, koła gospodyń wiejskich	koła gospodyń wiejskich	ZODR
4	Nasze Kulinarne Dziedzictwo - Smaki Regionów	konkurs	2	2	121	III-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	osoby indywidualne, mieszkańcy obszarów wiejskich, rolnicy	Urząd Marszałkowski, Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego	UM, ZODR
5	Festiwal tradycyjnych potraw wigilijnych	pokaz	1	1	110	IV kw.	Barzkowice	mieszkańcy obszarów wiejskich, KGW	Urząd Marszałkowski, KGW, delegacje sołeckie	Urząd Marszałkowski ZODR
6	Konkurs Agro-Eko-Turystyczny "Zielone Lato"	konkurs	2	2	14	II-III kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	gospodarstwa agroturystyczne, stowarzyszenia agroturystyczne	ZODR
7	Organizacja Dożynek Wojewódzkich i konkursu na „Najładniejszy wieniec dożynkowy”	konkurs	1	1	31	III kw.	Barzkowice	mieszkańcy obszarów wiejskich	KSOW, KGW, delegacje sołeckie	ZODR, KSOW
8	Produkty tradycyjne i regionalne - uregulowania formalno-prawne; sprzedaż w gospodarstwie	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	354	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	mieszkańcy obszarów wiejskich, koła gospodyń wiejskich, twórcy ludowi		ZODR
9	Twórczość ludowa i wystawa malarstwa województwa zachodniopomorskiego	wystawa	1	1	53	III kw.	Barzkowice	mieszkańcy obszarów wiejskich, KGW, twórcy ludowi	mieszkańcy obszarów wiejskich, KGW, twórcy ludowi	ZODR

10	Współpraca z instytucjami krajów związkowych Brandenburgia i Meklemburgia Pomorze Przednie w ramach podpisanych porozumień	spotkanie	2	2	5	I,III kw.	Prenzlau, Barzkowice	instytucje z otoczenia rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich	urzędy gmin, IG Frauen & Familie Prenzlau	ZODR
		wystawa	1	1	21	I kw.	Prenzlau	rękodzielnicy z Polski i Niemiec	IG Frauen Prenzlau, koła gospodyń wiejskich	ZODR, IG Frauen Prenzlau
11	Międzynarodowa Wystawa Rękodzielnictwa	wystawa	1	1	86	III kw.	Barzkowice	KGW, rękodzielnicy, twórcy ludowi	koła gospodyń wiejskich, IG Frauen Prenzlau	ZODR
12	XV edycja ogólnopolskiego konkursu "Sposób na Sukces"	konkurs	1	1	0	I-II kw.	Barzkowice	mikroprzedsiębiorcy, mieszkańcy obszarów wiejskich podejmujący lub rozwijający działalność	CDR Brwinów	ZODR
13	Festyn "Łobeska Baba Wielkanocna"	wystawa	1	1	0	I kw.	Łobez	mieszkańcy powiatu łobeskiego i okolic	Starostwo Powiatowe w Łobzie, ZODR	ZODR
14	Festiwal kulinarny	konkurs	4	4	44	I-IV kw.	Kozielice, Siemczyn	mieszkańcy wsi		ZODR
15	Piękna wieś - konkurs	konkurs	1	1	11	III kw.	Postomino	mieszkańcy gminy	Wójt Gminy Postomino	ZODR
16	Tradycyjne wypieki wielkanocne - mazurki	warsztaty	1	1	10	I kw.	Kołbaskowo	KGW		ZODR
17	Zachowanie tradycji wielkanocnych - malowanie pisanek	warsztaty	1	1	10	I kw.	Kołbaskowo	KGW		ZODR
18	Stroiki nagrobne	warsztaty	2	3	31	IV kw.	Kołbaskowo, Będargowo	KGW		ZODR
19	Decoupage na szkle	warsztaty	1	1	7	IV kw.	Dobra	KGW		ZODR
20	Decoupage na styropianie	szkolenie	1	1	10	IV kw.	Szczecin			ZODR
21	Technika filcowania na sucho	szkolenie	1	2	13	IV kw.	Szczecin	mieszkańcy		ZODR

22	Dekoracje wielkanocne - jaja wielkanocne wykonane metodą filcowania	pokaz	1	1	10	I kw.	Szczecin	mieszkańcy		ZODR
23	Dekoracje bożonarodzeniowe - bombki wykonane metodą decoupage	pokaz	1	1	10	IV kw.	Szczecin	mieszkańcy		ZODR
24	Metody zdobnicze decoupage na ceramice	szkolenie	1	1	10	I kw.	Szczecin	mieszkańcy		ZODR
25	Decoupage na doniczkach ceramicznych	pokaz	1	1	10	I kw.	Szczecin	mieszkańcy		ZODR
26	Metody zdobnicze decoupage na drewnie	szkolenie	1	1	10	III kw.	Szczecin	mieszkańcy		ZODR
27	Decoupage na skrzynkach drewnianych	pokaz	1	1	10	III kw.	Szczecin	mieszkańcy		ZODR
28	Zdobnictwo decoupage na szkle	szkolenie	1	1	9	III kw.	Szczecin	mieszkańcy		ZODR
29	Decoupage na wazonach szklanych	pokaz	1	1	9	II kw.	Szczecin	mieszkańcy		ZODR
30	Piękna posesja - konkurs	konkurs	1	1	8	III kw.	Gmina Sławno	mieszkańcy gminy		ZODR
31	Wigilia Wsi Polskiej	konkurs	1	1	383	IV kw.	MOSiR	mieszkańcy obszarów wiejskich	MOSiR, urzędy gmin, Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta	MOSiR, urzędy gmin, Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta, ZIR
		pokaz	1	1	383	IV kw.	MOSiR	mieszkańcy obszarów wiejskich	MOSiR, urzędy gmin, Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta	MOSiR, urzędy gmin, Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta, ZIR

32	Warsztaty rękodzielnicze	warsztaty	2	10	76	I-IV kw.	Zieleniewo	mieszkańcy obszarów wiejskich		ZODR
33	Dekoracje na Wszystkich Świętych - stroiki i wieńce na groby	konkurs	1	1	10	IV kw.	UM Biały Bór	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich		ZODR

W punkcie 8. *Działalność na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego* zrealizowano następujące formy szkoleniowe:

szkolenie – 6 szt.

pokaz – 7 szt.

warsztaty – 109 szt.

konkurs – 14 szt.

wystawa – 4 szt.

spotkanie – 2 szt.

udzielono 354 porady.

9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku										
1	PROW 2014-2020 - cele i priorytety Programu	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	7498	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
2	Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	2045	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
3	Prowadzenie działalności agroturystycznej	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	492	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
4	Zagroda edukacyjna - propozycja dla gospodarstw rolnych	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	146	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR
5	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	1653	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR

6	Charakterystyka gospodarstw agroturystycznych i turystycznych	informator elektroniczny	1	1	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	mieszkańcy obszarów wiejskich, rolnicy, studenci, kwaterodawcy, UG, stowarzyszenia agroturystyczne	Kwaterodawcy, stowarzyszenia agroturystyczne	ZODR
7	Statystyka gospodarstw agroturystycznych i turystycznych	zestawienie	1	1	x	I-IV kw.	Oddział Koszalin	MRiRW, studenci, urzędy gmin	TZD	ZODR
8	Prowadzenie i aktualizacja informatora dotyczącego Kół Gospodyń Wiejskich	informator elektroniczny	1	1	x	I-IV kw.	Barzkowice	mieszkańcy obszarów wiejskich, studenci	TZD, koła gospodyń wiejskich	ZODR
9	Prowadzenie i aktualizacja wykazu dotyczącego Lokalnych Grup Działania, Lokalnych Grup Rybackich	informator elektroniczny	1	1	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	mieszkańcy obszarów wiejskich	UMWZ, LGD, LGR	ZODR
10	Prowadzenie i aktualizacja informatora dotyczącego Stowarzyszeń Agroturystycznych	informator elektroniczny	1	1	x	I-IV kw.	Barzkowice	mieszkańcy obszarów wiejskich, studenci	stowarzyszenia agroturystyczne, kwaterodawcy	ZODR
11	Prowadzenie działalności agroturystycznej	wyjazd studyjny	1	1	22	II kw.	gospodarstwa agroturystyczne regionu	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich		ZODR

W punkcie 9. *Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku* zrealizowano

1 wyjazd studyjny

udzielono 11 834 porady.

10. Realizacja zadań wynikających z programów rolno-środowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych

1	Program rolnośrodowiskowy (płatności rolnośrodowiskowe)	rejestr wniosków	1	1	x	I-IV kw.	x	x	x	x
---	---	------------------	---	---	---	----------	---	---	---	---

11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej

1	Badanie koniunktury	ankiety	1300	1300	x	I-IV kw.	Barzkowice, Koszalin	rolnicy, doradcy	SGH	ZODR
		analizy	4	4	x	I-IV kw.	Barzkowice, Koszalin	rolnicy, doradcy	SGH	ZODR
2	Prowadzenie rachunkowości rolnej w systemie PL-FADN na rzecz IERiGŻ. Biuro Rachunkowe Nr 457 - wg umowy	prowadzenie dokumentacji	wg umowy IERiGŻ	1	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	IERiGŻ	IERiGŻ	IERiGŻ
3	Książki rachunkowe PL-FADN za rok 2014 - zamknięcie roku obrachunkowego	aplikacje FADN	415	415	x	II kw.	województwo zachodniopomorskie	doradcy	IERiGŻ	IERiGŻ
4	Prowadzenie ksiąg rachunkowych PL-FADN w gospodarstwach rolnych w 2015 r.	gromadzenie danych	415	415	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	doradcy	IERiGŻ	IERiGŻ
5	Nadzór nad prowadzeniem ksiąg rachunkowych PL-FADN oraz poprawnością zapisów w ramach wyjazdów do gospodarstw lub TZD	kontrole terenowe	bezpośrednio zgłaszane	140	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	doradcy, rolnicy	IERiGŻ	IERiGŻ
		konsultacje	bezpośrednio zgłaszane	215	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	doradcy, rolnicy	IERiGŻ	IERiGŻ
6	Komisja klęskowa	analiza	1	3	x	IV kw.	województwo zachodniopomorskie	doradcy	ZUW, jednostki samorządu terytorialnego	ZODR
7	Koordinacja prac komisji klęskowych	dokumentacja	bezpośrednio zgłaszane	105	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	doradcy	ZUW, jednostki samorządu terytorialnego	ZODR
8	Organizacja skupu zbóż - narada żniwna	spotkanie	2	2	71	III kw.	Stawno, Świdwin	producenci rolni, rolnicy	urzędy gmin, ZIR, Starostwo Powiatowe Świdwin	ZIR, ZODR
9	Rachunek ekonomiczny w rolnictwie	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	5289	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy		ZODR

W punkcie 11. *Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej* zrealizowano:

spotkanie – 2 szt.

udzielono 5 289 porad.

12. Doskonalenie kadry doradczej										
1	Procedury obowiązujące gospodarstwa rolne w zakresie szacowania strat w wyniku klęsk	szkolenie	1	1	27	III kw.	województwo zachodniopomorskie	doradcy	ZUW, jednostki samorządu terytorialnego	ZODR
2	Produkt tradycyjny i regionalny	szkolenie	2	2	9	IV kw.	Koszalin	doradcy	UMWZ	ZODR
3	PROW 2014-2020 - cele i priorytety Programu	szkolenie	7	5	84	I-III kw.	Goleniów, Kołobrzeg, Koszalin	doradcy		ZODR
4	Zagroda edukacyjna - propozycja dla gospodarstw rolnych	szkolenie	2	2	9	I, IV kw.	Koszalin	doradcy		ZODR
5	Podnoszenie wiedzy ekonomicznej, m.in. rachunek ekonomiczny, rachunkowość gospodarstw, analiza ekonomiczna, podatki w rolnictwie	szkolenie	1	1	45	III kw.	województwo zachodniopomorskie	doradcy	ZODR	ZODR
6	System opodatkowania działalności rolniczej w tym: - podatek VAT, podatek z działów specjalnych produkcji rolnej, podatek akcyzowy, podatek rolny, leśny, od nieruchomości, podatek dochodowy	szkolenie	1	1	44	III kw.	województwo zachodniopomorskie	doradcy	ZODR	ZODR

doradztwo - dodatkowa tematyka

1	Materiały informacyjne na stronę internetową	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	6	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
2	Ulotki	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	23	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR

3	Artykuły do miesięcznika	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	22	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
4	Artykuły w innych wydawnictwach	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	3	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
5	Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - informacja	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	148	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
6	Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - porada	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	86	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
7	Pozyskiwanie środków pochodzących z Unii Europejskiej z innych programów	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	248	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
8	Pozyskiwanie środków z innych instytucji zagranicznych	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	3	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
9	Pozyskiwanie środków z innych instytucji krajowych	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	30	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
10	Sporządzanie wniosków o płatności bezpośrednie i ONW	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	8	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
11	Wypełnianie dokumentacji do wniosków w zakresie PROW (z wyłączeniem programu rolnośrodowiskowego)	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	192	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
12	Biznesplany - statutowe	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	25	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
13	Biznesplany - komercyjne	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	4	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
14	Ubieganie się o kredyty	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	109	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
15	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	63	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR

16	Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi; ekologicznego i funkcjonalnego zarządzania gospodarstwa rolnego	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	165	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
17	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	28	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
18	Programy rolnośrodowiskowe	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	292	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
19	OSN	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	44	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
20	Współpraca z LGD	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	18	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
21	Współpraca z urzędami	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	842	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR
22	Współpraca z instytucjami okołorolniczymi	doradztwo	bezpośrednio zgłaszane	444	x	I-IV kw.	województwo zachodniopomorskie	rolnicy	x	ZODR

Sprawozdanie z wykonanych zadań – poza programem działalności doradczej

Lp.	Nazwa zadania realizowanego	Forma	Liczba zadań zrealizowanych	Liczba uczestników	Termin realizacji (data)	Odbiorcy	Jednostki współpracujące	Sposób finansowania
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Szkolenia dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich								
1	Konferencja z zakresu nowoczesnych technologii ochrony roślin uprawnych	wyjazd studyjny	1	34	17.02.2015	rolnicy	Syngenta	
3	Kongres innowacyjny Młody Rolnik	szkolenie	1	106	25.02.2015	rolnicy, uczniowie szkół rolniczych		ZODR
4	Kampania wniosków obszarowych 2015: Oferta szkoleniowa ZODR na rok 2015: Współpraca z ZODR w zakresie rolnictwa na terenie gm. Bobolice	szkolenie	1	5	23.03.2015	członkowie Komisji Rolnictwa RM		
5	Rolnictwo a środowisko - zanieczyszczenia wywołane przez produkcję rolną i hodowlaną	szkolenie	1	9	30.03.2015	studenci ZUT	ZUT	ZODR
6	Wpływ twardości i kwasowości wody na skuteczność działania środków ochrony roślin	szkolenie	1	26	10.03.2015	rolnicy	UG Pyrzyce	
7	Zachowanie tradycji wielkanocnych - warsztaty rękodzielnicze wykonane metodą filcowania na sucho	warsztaty	1	11	28.03.2015	mieszkańcy wsi		
9	Rolnictwo a środowisko - zanieczyszczenia wywołane przez produkcję rolną i hodowlaną	konferencja	1	102	03.03.2015	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich		ZODR
10	Rozmnażanie bylin i krzewów ozdobnych	szkolenie	1	10	11.04.2015	ogrodnicy		
11	Spotkanie producentów mleka STARMLEK ALFA	spotkanie	2	40	20.04.2015/21.04.2015	producenci mleka	Starmlek	Starmlek

13	Spotkanie informacyjno-szkoleniowe dla pracowników jednostek doradztwa rolniczego, pracowników sieci KSOW oraz ich największych potencjalnych partnerów w danym regionie dotyczące możliwości korzystania oraz zasad wdrażania działania "Współpraca" w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	szkolenie	1	40	21.05.2015	doradcy, partnerzy		CDR, ZODR
15	Prawidłowe realizowanie operacji w ramach działań PROW 2007-2013	szkolenie	1	49	02.06.2015	doradcy		
17	V Targi Produktów Regionalnych "Kiełbaskowo w Kołbaskowie"	stoisko informacyjne	1	0	20.06.2015	mieszkańcy gminy i okolic	UG, ARiMR	
22	Czy upadek to przypadek? - konkurs dla kobiet	konkurs	1	3	20.09.2015	mieszkańcy sołectwa i gminy		
25	Spotkanie pn. "Akademia sołtysa"	spotkanie	4	320	21;23;27;29.10.2015	sołtysi, mieszkańcy obszarów wiejskich	UMWZ	
29	Innowacje w rolnictwie	szkolenie	1	21	20.11.2015	nauczyciele	x	ZODR
30	Kalkulacje rolnicze i innowacje w rolnictwie - SIR	szkolenie	1	30	11.12.2015	studenci ZUT	ZUT	ZODR
2. Działalność informacyjna wspierająca rozwój produkcji rolniczej								
1	Stan i perspektywy rozwoju spółdzielczości wiejskiej w Polsce	spotkanie	1	12	16.03.2015	członkowie spółdzielni		
2	Dni pola firmy Bayer	seminarium	1	15	10.06.2015	rolnicy		
3	XXIV Giełda Ogrodniczo-Rolnicza	stoisko informacyjne	1	0	29-30.08.2015	mieszkańcy obszarów wiejskich i miejskich		
4	XXII edycja ogólnopolskiego konkursu Rolnik-Farmer Roku	konkurs	1	2	20.05-10.06.2015	producenci rolni		
5	Przeprowadzenie wywiadu dla "Zachodniopomorskiego Magazynu Rolniczego"	spotkanie	1	3	14.11.2015	kobiety wiejskie	UG	
3. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich								
4. Pomoc rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych								
1	Współpraca III sektora z samorządem i instytucjami rolniczymi	szkolenie	1	10	23.02.2015	rolnicy		

5. Analiza rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie

6. Doświadczalnictwo odmianowe w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego

7. Działalność upowszechniająca metody produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska

8. Działalność na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego

1	Wyroby rękodzieła z wełny czesankowej - ozdoby wielkanocne	szkolenie	1	7	23.03.2015	mieszkańcy wsi		
2	Wyroby rękodzieła z wełny czesankowej - ozdoby wielkanocne	pokaz	1	7	23.03.2015	mieszkańcy wsi		
3	Organizowanie się społeczności wiejskiej - powstawanie KGW, stowarzyszeń	szkolenie	1	18	07.03.2015	mieszkańcy wsi		
4	Organizacja stoiska Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach "Bezpieczne wakacje"	stoisko informacyjne	1	0	11-12.07.2015	mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego		
5	ECO Targi	stoisko informacyjne	1	0	29-30.08.2015	rolnicy		
6	IV Przegląd kapel ludowych	konkurs	1	16	12.09.2015	mieszkańcy wsi		ZODR
11	Warsztaty rękodzielnicze - ozdoby z bibuły karbowanej	warsztaty	1	14	14.11.2015	kobiety wiejskie	UG	
12	Jarmark Bożonarodzeniowy	stoisko informacyjne	1	0	13.12.2015			

9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

1	Piknik nad Odrą	stoisko informacyjne	1	0	09-10.05.2015	mieszkańcy wsi		
2	Wiosenna Giełda Ogrodnicza	stoisko informacyjne	1	0	09-10.05.2015	mieszkańcy wsi		
3	Funkcjonowanie gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych na terenie Warmii i Mazur	wyjazd studyjny	1	59	16-19.09.2015	rolnicy	ARIMR	

10. Realizacja zadań wynikających z programów rolno-środowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych

11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej

12. Doskonalenie kadry doradczej

1	Zasady wypełniania wniosku o przyznanie płatności obszarowych w 2015 r.	szkolenie	1	6	26.01.2015			
2	Województwo Zachodniopomorskie-utworzenie i funkcjonowanie zespołu doradczego do spraw wsparcia wnioskodawców i beneficjentów PROW 2007-2013. Informacje dla ekspertów wchodzących w skład zespołu wsparcia wnioskodawców i beneficjentów PROW 2007-2013 w ramach realizowanych Porozumień z ARiMR.	szkolenie	2	69	24.02.2015/11.03.2015	doradcy		
3	Wczytywanie danych rachunkowych w systemie RDR PL FADN	szkolenie	1	6	11.02.2015	doradcy		
4	Zasady wypełniania wniosku o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz płatności w ramach wybranych działań PROW na rok 2015	szkolenie	1	28	17.03.2015	doradcy		ZODR
5	Zasady wypełniania wniosku w ramach systemów wsparcia bezpośredniego	szkolenie	1	76	11.03.2015	doradcy		
6	Szkolenie dla ekspertów wchodzących w skład zespołu wsparcia wnioskodawców i beneficjentów PROW 2007 - 2013 w ramach realizowanych Porozumień z ARiMR	szkolenie	1	40	09.04.2015	doradcy	UMWZ	ZODR
7	Wypracowanie metod wdrożenia mechanizmów wpływających na podnoszenie jakości usług i produktów w turystyce wiejskiej i agroturystyce oraz wykorzystanie ich do rozwoju konkurencyjności usług agroturystycznych	szkolenie	1	12	23-26.05.2015	doradcy		
8	Funkcjonowanie systemu rejestracji danych rachunkowych - RDR	szkolenie	1	31	02.06.2015	doradcy	IERiGŻ	
9	Prawidłowe realizowanie operacji w ramach działań PROW 2007-2013	szkolenie	1	40	02.07.2015	doradcy		ZODR
10	Premia dla młodych rolników	szkolenie	1	7	29.08.2015	doradcy		
11	Ochrona danych osobowych	szkolenie	2	37	16.10.2015/28.10.2015	doradcy	MvP Jastrzębski	ZODR
12	Prowadzenie zapisów w księzkach rachunkowych w systemie PL FADN	szkolenie	1	12	24..11.2015	doradcy	IERiGŻ	IERiGŻ
13	Doradztwo wizerunkowe i kontakty z mediami - cykl szkoleń	szkolenie	3	15	11,16,21.12.2015	doradcy		ZODR

LEGENDA

ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ARR	Agencja Rynku Rolnego
BOŚ	Bank Ochrony Środowiska
CDR	Centrum Doradztwa Rolniczego
FAPA	Fundacja Programów Pomocy Dla Rolnictwa
FDPA	Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa
IERiGŻ	Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
KGW	Koła Gospodyń Wiejskich
KSOW	Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich
KRUS	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
LGD	Lokalna Grupa Działania
LGR	Lokalna Grupa Rybacka
MOSiR	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
MRiRW	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PFHBiPM	Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka
PIP	Państwowa Inspekcja Pracy
PIWet	Państwowy Instytut Weterynaryjny
PMHZ	Pomorsko Mazurska Hodowla Ziemniaka
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
RZZ	Rolnicze Związki Zawodowe
SDOO	Stacja Doświadczalna Oceny Odmian
SCh-R	Stacja Chemiczno-Rolnicza
SGH	Szkoła Główna Handlowa
SPŻME EKOLAND	Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi EKOLAND
SzZHB	Szczeciński Związek Hodowców Bydła
TZD	Terenowe Zespoły Doradców
UM	Urząd Miasta
UG	Urząd Gminy
UMWZ	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

WFOŚiGW

WIORiN

ZHDI

ZIR

ZUT

ZUW

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Związek Hodowców Drobrego Inwentarza

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny

Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki

9. Działalność wydawnicza w 2015 roku

Publikacje periodyczne i nieperiodyczne są jedną z form komunikacji i informacji rolniczej adresowanej do beneficjentów programów doradczych oraz uczestników konferencji, seminariów i szkoleń. Wspierają one proces samokształcenia i pogłębiania wiedzy przez rolników, mieszkańców wsi i doradców rolnych oraz upowszechniania postępu rolniczego. Na wielu seminariach, szkoleniach, a także podczas wystaw rolniczych, rolnicy wykazują duże zainteresowanie wydawnictwami, które są dla nich źródłem informacji i wiedzy.

Broszury, ulotki, foldery

Doradztwo rolnicze, będące jednym z najważniejszych punktów działalności statutowej ZODR, jest realizowane m.in. poprzez działalność wydawniczą, dzięki której informacje technologiczne, ekonomiczne, prawne itd. docierają do szerokiego grona odbiorców. Regularnie, każdego roku, zgodnie z planem wydawniczym, pojawiają się nowe pozycje wydawnicze, przygotowane przez pracowników Ośrodka. Są to najczęściej broszury, których tematyka obejmuje nie tylko stricte technologiczne zagadnienia, ale od kilku lat – wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców obszarów wiejskich – także tematykę tradycji kulinarnych. Dzięki temu od wielu lat do rąk czytelników trafia bogata i różnorodna oferta.

Broszury drukowane są w nakładach od 100 (specjalistyczne, trafiające do wąskiego grona odbiorców) do 1000 egzemplarzy. Nieco większe nakłady mają publikacje realizowane wspólnie z instytucjami zewnętrznymi lub są przez nie współfinansowane, np. publikacje drukowane dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego lub też tworzone na potrzeby szkoleń, w związku z realizacją projektów finansowanych np. przez Fundację Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA.

W planie wydawniczym na 2015 rok znalazło się 30 broszur, w tym 11 tytułów z zakresu technologii produkcji rolnej i ekologii, 4 z zakresu ekonomiki i 13 poświęconych tematyce agroturystyki, rękodzieła oraz propagowaniu zdrowego odżywiania i tematyce kulinarnej. Broszury dystrybuowane były na terenie województwa zachodniopomorskiego przez pracowników Terenowych Zespołów Doradców ZODR.

„Zachodniopomorski Magazyn Rolniczy”

„Zachodniopomorski Magazyn Rolniczy” jest czasopismem specjalistycznym, przeznaczonym dla rolników, poruszającym tematykę od doradztwa technologicznego, ekonomicznego, poprzez ekologię i ogrodnictwo, po tematykę regionalną, dotyczącą wsi. W 2015 roku ukazało się 10 numerów gazety (nr 97-106), każdy w nakładzie 3000 egzemplarzy. Większość nakładu kolportowana jest przez specjalistów Ośrodka – w Terenowych Zespołach Doradców w Białogardzie, Choszcznie, Drawsku Pomorskim, Gryficach, Gryfinie zs. w Baniach, Kamieniu Pomorskim, Kołobrzegu, Koszalinie, Łobzie, Myśliborzu, Goleniowie zs. w Nowogardzie, Pyrzycach, Sławnie zs. w Darłowie, Stargardzie, Szczecinku, Szczecinie, Świdwinie i Wałczu.

Zadaniem wydawnictwa jest głównie popularyzacja wiedzy z zakresu: technologii produkcji roślinnej i zwierzęcej, ekologii, odnawialnych źródeł energii, ogrodnictwa, prawa i ekonomiki. Publikowane są także najnowsze informacje pozyskiwane z ARR, ANR, ARiMR oraz KRUS. Paniom, mieszkankom obszarów wiejskich, dedykowany jest dział Poradnik Gospodyni, gdzie publikowane są głównie artykuły poświęcone wiejskiemu gospodarstwu domowemu (tematyka przydomowych ogródków, agroturystyka, przepisy kulinarne itp.). Większość artykułów wychodzi spod pióra pracowników Ośrodka, ale pojawiają się też materiały autorów z zewnątrz.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA W 2015 ROKU

L.p.	Autor, autorzy Tytuł	Nakład wydrukowany	Odbiorcy	Rodzaj publikacji	Planowany termin wydania (kwartał)	Termin wydania Nr ISBN
DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA - STATUTOWA						
1.	Dział Ekonomiki - Kalkulacje rolnicze	400	doradcy, rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	I kw.	ISBN 978-83-64400-09-4 wydrukowana
2.	Izabella Dudzińska-Krawczyk - Agroturystyka zgodna z prawem	1000	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	I kw.	ISBN 978-83-64400-12-4, Wyd. 2. wydrukowana
3.	Grażyna Falandysz - Surówki, sałatki – zdrowe i smaczne	1000	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	I kw.	ISBN 978-83-61534-81-5, wyd. 2. wydrukowana
4.	Grażyna Falandysz- Praktyczne porady domowe - wznowienie	1000	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	I kw.	ISBN 978-83-61534-16-7, wyd. 2. wydrukowana
5.	Grażyna Falandysz - Bogactwo natury - zioła	1000	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	I kw.	ISBN 978-83-61534-18-1, wyd. 2. wydrukowana
6.	Marcelina Kucharska, Ewelina Pawłowicz - Produkty lokalne, regionalne, tradycyjne województwa zachodniopomorskiego	500	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	I kw.	ISBN 978-83-64400-45-2 wydrukowana
7.	Monika Rybicka - Ciasta, ciasteczka	1000	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	I kw.	ISBN 978-83-64400-44-5 wydrukowana
8.	Ewelina Pawłowicz - Pierwsze kroki w prowadzeniu działalności agroturystycznej	1000	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	I kw.	ISBN 978-83-61534-82-2, wyd. 2 wydrukowana
9.	Izabella Dudzińska-Krawczyk - Projektowanie ogrodów	500	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	II kw.	ISBN 978-83-64400-49-0 wydrukowana
10.	Andrzej Czerwiński , Aleksandra Urszula Kołodziej- Restrukturyzacja i wspieranie rozwoju gospodarstw rolnych w ramach PROW 2014-2020	50	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	II kw. → III kw.	wydrukowana
11.	Monika Rybicka - Serniki pieczone i na zimno	1000	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	II kw.	ISBN 978-83-61534-46-9 wydrukowana
12.	Grażyna Falandysz - Grill - smakołyki z rusztu	1000	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	III kw.	ISBN 978-83-61534-10-0 wydrukowana
13.	Dział Ekonomiki - Szacowanie strat w wyniku klęsk	100	doradcy, rolnicy	broszura	III kw.	ISBN 978-83-64400-25-4 Wyd. II wydrukowana
14.	Andrzej Czerwiński - Leader 2014-2020. Realizacja operacji w ramach Lokalnych Strategii Rozwoju	50	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	III kw. → IV kw.	wydrukowana

15.	Dział Ekonomiki - Kalkulacje rolnicze	400	doradcy, rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	IV kw.	ISBN 978-83-64400-52-0 wydrukowana
16.	Małgorzata Gajdzica – Przykładowe kalkulacje kosztów i wyników produkcji roślin sadowniczych (w planie: Kalkulacje specjalistyczne)	300		broszura	IV kw.	ISBN 978-83-64400-56-8 wydrukowana
17.	Ewelina Gielmuda, Ewelina Pawłowicz, Izabella Dudzińska-Krawczyk -Wypoczynek na zachodniopomorskiej wsi	-	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich, uczestnicy imprez promocyjnych, targów	mapa	IV kw.	ISBN 978-83-64400-43-8 w trakcie realizacji w zewnętrznej drukarni, z zewnętrznym dofinansowaniem
18.	Ewelina Gielmuda - Przedsiębiorczość wsi zachodniopomorskiej	-	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	IV kw.	ISBN 978-83-64400-55-1 w trakcie prac MDW
19.	Ryszard Karaś - Nowe odmiany zbóż	-	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	IV kw.	nie wpłynęła
20.	Ryszard Karaś, Stanisław Zarzycki - Charakterystyka odmian zbóż na polach demonstracyjnych	150	doradcy, rolnicy,	broszura	IV kw.	wydrukowana
21.	Ryszard Jasiński- Wymogi dotyczące zapewnienia dostępu do wody pitnej dla zwierząt gospodarskich zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt (w planie: Jakość i dostęp do wody pitnej ważnym elementem zdrowia i ochrony zwierząt)	1000	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	IV kw.	jako publikacja Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego wydrukowana
22.	Ryszard Jasiński - Zmiany w organizacji rynku mleka - Pakiet Mleczny	150	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	IV kw.	ISBN 978-83-64400-51-3 wydrukowana
23.	Ryszard Jasiński - Produkcja pasz i żywienie zwierząt w świetle przepisów o ochronie zwierząt	1000	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	IV kw.	jako publikacja Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego wydrukowana
24.	Aleksandra Kołodziej - Nowe rośliny energetyczne – Trzcina pospolita na dachy i do pieca	500	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	IV kw.	ISBN 978-83-64400-54-4 wydrukowana
25.	Małgorzata Olszak -Minimalne warunki utrzymania świń	150	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	IV kw.	ISBN 978-83-64400-35-3 wydrukowana
26.	Marian Marynowski - Prosument jako producent i odbiorca energii elektrycznej	-	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	IV kw.	w trakcie prac w dziale MDW
27.	Ewa Mikołajczyk - Przyczyny i profilaktyka biegunek u cieląt	50	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	ulotka	IV kw.	wydrukowana
28.	Beata Janiszewska -Rośliny w naszej przestrzeni	-	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	IV kw.	w trakcie prac w dziale MDW
29.	Sylwia Boczulak - Zadrzewienia śródpolne, aleja	100	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	IV kw.	wydrukowana
30.	Ryszard Jasiński - Informacja dla producentów mleka – możliwości w ramach pakietu mlecznego po zniesieniu systemu kwotowania produkcji mleka w Polsce	1000	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	ulotka	I kw.	wydrukowana

POZA PLANEM						
31.	Kazimierz Niegowski - Kredyty preferencyjne w rolnictwie, przetwórstwie produktów rolnych, przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków oraz w rybactwie śródlądowym	200	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	poza planem	ISBN 978-83-64400-48-3 wydrukowana
32.	Gazeta Targowa XXVIII Barzkowickich Targów Rolnych AGRO POMERANIA	600	wystawcy, zwiedzający	gazeta	poza planem	wydrukowana - finansowanie WFOŚiGW w Szczecinie
33.	Elżbieta Kuczma – Warzywa mało znane	150	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	poza planem	ISBN 978-83-64400-53-7 wydrukowana
34.	Agro Pomerania 2016 Barzkowice.	1000	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	ulotka	poza planem	wydrukowana
35.	Ryszard Jasiński – Afrykański pomór świni (ASF)”	600	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	ulotka	poza planem	wydrukowana
36.	Aleksandra Kołodziej - Nowe rośliny energetyczne – Miskant olbrzymi (trawa słoniowa)	500	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich	broszura	poza planem	ISBN 978-83-64400-32-2 wydrukowana
„ZACHODNIOPOMORSKI MAGAZYN ROLNICZY” - MIESIĘCZNIK WYDAWANY PRZEZ ZODR						
	1) nr 97/luty 2015 2) nr 98/marzec 2015 3) nr 99/kwiecień 2015 4) nr 100/maj 2015 5) nr 101/czerwiec 2015 6) (nr 102/lipiec-sierpień) 7) nr 103/wrzesień 2015) 8) nr 104/październik 2015-11-24 9) nr 105/listopad 2015 10) nr 106/grudzień 2015-styczeń 2016	3000 każde wydanie	rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich, instytucje, firmy rolnicze, szkoły rolnicze	gazeta format A4	10 wydań w roku	ISSN 1734-6657